
ماہکان

(گدار)

آدم

بلوچی اکیڈمی کونسٹے

www.balochiacademy.org

Email: balochiacademy@gmail.com

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

(انٹرنیٹ ایڈیشن)

ماہکان	:	کتاب نام
آدم	:	ندکار
شوکت برادرز پریس، کراچی	:	پرنٹر
2017	:	اولی چاپ
100 گلدار	:	نہاد

ISBN # 978-969-680-036-1

نامدات

منی زگ

تیلیان

نام

پیشگال

دنیا ء تھا ہمک مردم ء را یک نہ یک مول ء مرادے ماں دل ء بیت، آئی ء تب ء مارشت گوں یک انچیں چیزے ء بندوک بنت کہ آئی ء سرجم کنگ ء داں آتا ہیری ء نشدت نہ کنت، بازیں مردماناں زر ء مال ء تمہاں بیت، لہتیں مردمان وانگ ء زانگ ء تمہاں، لہتیں مردماناں دومی ء کارانی حراب کنگ ء وشی رسیت، لہتیں مردم ہنچو بے تمائی ء مریت ء گاربیت۔ منی ہم یک تمایے است انت کہ مرگ ء ساری ء پہ قوم ء راج ء یک یاتے میں بدیاں دانکہ راجد پتھر ؋ تھا اگاں مزئیں ناماں نا گڈان انچائیں ناماں گوں شمار بہ باں، منی مول ء مراد گوں اے گدار ء نبستہ ء کنگ ء ہمیش بوٹگ۔ اے منی اوی گدارانت ء اویت کناں کہ وانوکاں دوست بیت ء بلوجی لبڑا نک ؋ تھا یک گیشی ء کاریت، چنانی ؇ من ندکارے نیاں بلئے لہتیں انچیں جاوراں منا ند چست کنگ ؇ لاچار کتگ، آکسہاں دگہ برے گوں وانوکاں بیان کناں اے کسہ منی مارشتانی ؇ منے چاگرد ؇ جاورانی پشدر ؇ انت اگاں چاے گدار من دیرانت نبشتگ بلئے منے ہند ؇ جاور انگت ؇ ہماواڑانت۔

ہما مردم کہ بلوج، بلوجی ؇ بلوجستان ؇ دوست داریت داں آئی ؇ سراالم انت کہ آپ قوم ؇ راج ؇ چیزے بکنت ؇ بروت، منی دست ؇ دگہ زہبے جنگ نہ بیت بلئے ہبے گدار ؇ دروشم ؇ وقی بھرگ ؇ دینیگ ؇ جہد کتگ، منی واگہ ہمیش

انت کہ مردم باید دری زبانانی ہمارائی ۽ وتنی جندڙ زبان ۽ بابت ۽ سرپد به بیت ۽ آئی ۽ تھا نبستہ بکنست دائکہ آوکیں وہ ڏ آئی ۽ زبان ۽ لبڑا نک گار ۽ بیگوانی ۽ تھا ماہ روت بلکیں چوروج ۽ رژناہ به بیت ، گوں ہے دائکاں امیت کناں کہ اے کسانیں جہد شرگداراں دوست بیت ۽ منی دلبلدی کنگ بیت، اے کار ۽ تھا منی چک، منی بڑات، بالاچ حمید نور ۽ ہم منت ۽ گراں کہ آئی ۽ منا گلیشتر زور دا گک کہ گدار ۽ سرجم بہ کن ۽ چاپے بہ کن اگاں آئی ۽ سکین گون مہ بوتیں بلکیں اے گدار انگت لہتیں وہاں چاپ مہ بوتیں بلئے ہمائی ۽ واہگ ۽ پدا اے گدار و انوکانی دست ۽ انت۔

آدم (شے برکت علی)

لیکچر رآف انگلش

عطاشاد ڏگری کالج تربت

2/7/2016

(1)

”منی نام ماہکان انت، بلئے مردمان منی نام ملوك ایرکتگ۔ داں سوراء پیسر اگاں کسے ء منی نام زانتگ گلڈاں آمنی مات ء پت بوتگ انت۔ سوراء رند منی لوگ واجہ وشدل ء منی لوگ ء مردمان مدام من ء ملوك ء نام ء توارکتگ، اے دگہ دنیا من ء ماہکان گوشیت ء منی مستریں بزات برے ماہکان ء گلیشتر ملوك ء نام ء توارکن انت۔

من وقتی لوگو جے دومی لوگی آں۔ منی اپوگ ء سانگ گوں وشدل ء شش سال پیسر بوتگ ء آئی ء سندھ من مستر انت ء آدوچک ء مات انت آئی ء دو بیں چک بچک انت۔ منی سور پاری سال ء ایرہت ء بوتگ آت ء نوں دگہ گرمائے پیدا ک انت۔ من وقتی پت ء لوگ ء پت وقتی کستریں برات ء یک گھارے ء منا یک براتے چہ دومی مات ء است انت۔ منی مات بیران بوتگ ء نوں لوگ ء منی مات تو ء پت انت، پت گلیشتر نادرہ انت ء پیری ؋ جتگ پروشنگ۔ منی برات میرآباد ء کماش ء کہدہ انت۔ منی لوگ واجہ وشدل تیگاپ ؋ میر انت۔

تیگاپ چہ میرآباد ء دو گھنٹے ء راہ بیت، بلئے اگاں کسے پند ء بروت داں نیم بیل ؋ سے گھنٹے ؋ دگہ را ہے کوراء چہ روت بزاں سرد کی، ماتلان، جگری ء پدا شولی ؋ ڈاٹ ؋ ہما دیم۔ اے مات بند زر کی انت کہ میرآباد میتاپ ؋ تیگاپ ؋

روکپت ء کیت انت۔ مرچاں موٹل ء پرپٹاں راہ نزیک ء مردم آزات کتگ
آنت۔ اے راہ په موٹلاں انت اے راہ دیمترء سکن ء پر ترایت ء تیگاپ ء په دیم
په رو درا تکی ء دنت۔ منی ملک منی دل ء و شتریں جاگہ بو تگ ء من ء و تی ملک ء هرچ
راہ ء بندے دوست بیت۔ منی کسہ بنا بیت شنبے روچ ء کرڑا ئی ء موسم ء منی کسہ
تھنا یک شپے ء کسہ انت۔-----“

”نوں بیگاہ انت ء دیگر ء بانگ دیری بو تگ آت۔ کرڑا ئی ء بیگاہ په و تی
وشی ء سک نام گپت انت۔ سال ء را نوکی پانزده ء بیست روچ بیت انگت سال ء
رامہله انت، درائیں کشار شر انت۔ منے لوگ ء مرچی سور انت، سور ء سالونک
نگبہت انت۔ نگبہت چلدی ء ہمیبتان کستر ء چہ من مسٹر انت۔ مرچی شادمانی
منے لوگ ء جاگہ نہ کنت۔ من نقیبو ء گوشت ”پہ جنین ء چکاں دُورا ورد ء ورگ
بیاریت، ما و تی وڑ ء باں“۔

نقیبو شت سپتے گوشت ہڈک ء سرا دات ء منے و استہ راہ دات۔ من
سپت دست گپت ء بلور ء دات کہ منی مسٹریں برات ہمیبتان ظاہر بوت آئی ؋ را
یک تو پکے دست آت، آئی ؋ تو پک ء دیم گوں ہڈک ء ٹال کت ء گوشت کہ
”تی زند ء مرچی گلڈی روچ انت“۔ من پہ وشیانی روچ ء آئی ؋ تو پک ء دیم ؋
اوشتات انت کہ لالا ہڈک ء مجبن، ایشی او لی خطا انت“، چریشی ء رند منی دنیا بدل
بوت ء من ہما انت اے بیابان ان تچگاول منی منزل تیگاپ انت ء چہ من پد ہلک ؋
چے بو تگ ء چے بو ہگ ؋ انت من روچ گوشت نہ کناں۔

من گوں و ت ؋ جیڑگ ؋ اوں منی ء منی قوم ؋ عاقبت چے بیت؟۔
باریں من پہ قربانی اے بلاہانی دیم ؋ ترینت کناں؟ یا کہ قدرت ؋ را دگہ چیزے

دل ء انت۔ منی دل الم په وت ء روت بلئے من ء وتنی قوم دوست انت۔ من نباں پرداہ نیست اگاں منی قوم ایکنی ء زندگ بہ بیت باز انت۔ منی راہ گرانی ء دیکم ء روت ء منی پگر پہ ارزانی ء په وتنی راج ء قوم ء ہاتر ء قربان بوت کنت۔“

”من ہے چرتانی تھا ات انت کہ دور اشتہرے ظاہر بوت، اے جنگیانی اشتہرات۔ اگاں دگہ وہدے بوت انت، دگہ جا ہے، دگہ مردے بوت انت، منانہ ترس ات کہ ترس ات، مرگ الی انت بلئے منی مرگ ء شوہاز منی جند ات۔ نہ من ء اے بلاہ داشت کنت نئے دل ء وہم ء گمان۔ راہ منی ایر انت روگ پشت کپتگ ء من دل ء جزم مان منزل ء الہ ء سر باں۔“

ماہکان ایکنی لوظیت گردیت اے نزانت زند ء مراد پیلو نہ بنت۔
 ماہکان ء حیال پدا پہ بیگاہ ء شت اے گپ ء را دنیگا ساعتنے نہ بوتگ ات ء وشی ہر نیمگ ء گوارگ ء ات انت۔ دوشیگیں شپ ء آگھی ء کس حساب ء نیارگ ء ات کس ء دم برگ ء اوں نام نہ گپت، وشیں ساعت ء وشیں دم برگ۔ دوشی دانڈلی ات ء پشی ہنی بندرا نت، بلئے طالع ء دگہ چیزے دل ات ہدک، نقیبو، داں ماہکان ہوشی ات پت ء چک روچے ہزار رند ء دیکم ء کپت انت۔ ہدک نام ء کارند ہے ات بلئے آئیگی جاہ ہر دل ء تھا ات۔ مرچیگیں روچ ء ساری ماہکان ء دل ء نہ آنگ کہ آمردین آدمے یا جنینے۔ اگاں مردین آدم ات گلڈا درآمدات ماہکان دست داشت انت ء دیسٹ کہ ہسیبتان ء دست ء تپنگے ء آئی ء زدے مُشت کتگ دراہیں جنین آدم ہشک ء ہیران بوت انت ہسیبتان تو پک چگل کت پہ ہدک ء ماہکان بلئے آہنچوش زہر ء پترت کہ تو پک چہ سرے گوست ء شت پشت ء کا پرالگت۔ ہسیبتان شت پہ بان ء نیمگ ء مراد بی بی وتنی ماتوئی

جا گہءے ماہکان ء گرڻ ان کت جھلگ ء راہ دات ء آئی ء په زہر گشت کہ ”تو ماتی چکے نبوت ے نوں ترا مات ء نیارت، شوم روچ، تو مرٹگ ے، ووت مرئے ء جہانے اوں کشئے گوں“۔

آئی ء ماہکان جھلگ ء راہ دات ء ووت ہے گشان بوت کہ اے جنین پکن قیامتے آت ماہکان شوم روچ ء قیامتے آت۔

(2)

ہمیبتان چوکہ وتی ہلک کماش مسٹرات مرادوتی ٹک سرداراگاں
چنوس مرادتحت ہلند اکپتگ اگاں کے آئی بے چ بگوشیت راست بیت۔

آباران زئی ٹک چہ وتی پت پیر کی جاہاں لڈت میرآباد شت
انت وتی مہمانداری زہم جنی نامدارات انت مرچی نگہہت سور ہنی بند
انت ہمیبتانی وشنیان جاگہ نیست۔ ہمیبتان وتی پت مسٹریں زہگات۔
آئی ایوک مسٹریں گھارے است ات۔ دستانی باسک گداں چہ ظاہر بیت کہ
جناوری زورے مان تب آئی ترندات گڈا مردمائ زانت کہ مردے دیم پہ دیم
انت آئی پٹان یک اسپتینیں طالے مان نیست آت۔ دیم پہ زالبولانی بان روگ
ءات کہ نگہہت تو پکے دات کہ برے گوں بان ایرے کن۔ ہمیبتان کہ گلام
چوٹ پرترات ہر گوراء چارات کہ جنین آدم ات انت۔ گوشے دنیا جنین آدم
واد دگھ محلوق نیست ات۔ چاریں بان برانڈ لوڈ انت دیم برزیں کاپرے
ات شپ کاپر روح چاپر کارادنت یک چاتے گنرے دور زرباری کش
ء انت کہ مچوکائی انت۔ بانانی دیم جہلاد انت غلام چوٹ گوریچانی نیمگءات
جاگہ برزات دیما یتگ تالان انت رو درا تکی نیمگء درے چات کرء انت۔
غلام چوٹ پر نیست زرباری نیمگء کوہ شری ظاہر انت اے برزادی در پہ
کوچگ کوہ واسٹ انت کہ کوچگ رو درا تک کوہ زربارء ات انت۔
اے گسال پدیتگ بلاس بیت۔

ہمیبتان دیکم پہ غلام چوٹ ء روگ ء آت کہ آئی ء دیست کہ ہڈک سپتے
 گوشت بلور ء ماہکان ء دنیگ ء ات آئی ء حیال کت کہ دگہ روچ ء دگہ جاہ ء دگہ
 مردے بوت انت بلئے ایش نبوت۔ ہمیبتان وشی ء روچاں بے حال کتگ ات
 تو پک پدا آئی ء ہدکی دیکم ء ٹال کت ء گوشت کہ ”مرچی تئی زند ء گلڈی روچ
 آنت“، بلئے ماہکان دیکم ء دور کت ء گشت ”لا لا ہڈک ء محجن“، حداء بچار۔۔۔
 ہمیبتان ء تو پک ء زدمشت کت کہ دوئیں به مرانت بلئے تیر ء توارنہ کت۔
 تو پک ء تیر مان نیست ات چوں آس بارت۔ ہمیبتان تو پک چغل کت کہ بل
 یے ماہکان یا ہدکی سرا بہ لگت ات بلئے کسی سر ء نہ لگت ء دہ گام ء دور کا پرء
 لگت۔ ہمے گنوکی ء ہمیبتان دیکم پہ بان ء شت، مراد بی بی کا پر ء کش ء اوشتوک
 ات آئی ء تو پک دیست زانتے کہ چے بوتگ، میدان میدان ء ماہکان ء گران
 کت ء بزرادی دپ ء برت کہ ادء پھی نیست ات رہ رواجی لدی ء گشت ”اے
 راہ ء چہ درکپ“۔ مراد بی بی لوگ ء دپی بست ء کٹری کت۔ ہمیبتان بان ء
 پترت ء اے دیکم ء آدیکم ء چارت یے پدا آئی ء چم زہم ء کپتنٹ زہم چہ مشت ء
 گپت ء ڈن ء دراتک لدی ہشک ء حدات چو سنگ ء سیاہ وقی جاہ ء نہ سررات۔
 ہمیبتان ڈڈریں جیگ ء جپت کت ء تیزی ء وقی سگار بزگ ء دلبند ء چاک
 دات۔ جنین آدمان کسے ء نزانگ ات چے بوہگ ء انت، آہ ء زاری بنا بوت
 بلور ء ہما وڑ ء دست ء سرات ء نشیگ ات نہ گریوگ ء ات نگہہت چہ مردین
 آدمان اولی ات کہ ظاہر بوت۔ برات ء دست گپت تہہ ء برت پدالدی اتک ء
 گشانے مرنگیں مرد ء جون ء سرا ایر کت۔ دستے پہ بلور شہار دات بلئے دست بلور ء
 رسگ ء ساری اوشتات۔ لدی کہ پہ بزر ء بالادی ء نام ات بلئے لرزگ ء ات کہ

چے پریات بکنت۔ کئی دراویتی پریات ۽ به بارت کئے ظالم ۽ کئے بزگ ات
اے اولی رندنہ ات که لدی ۽ ارس ریتگ آت آنت ۽ اے دروگیں ارس آنت
گشان گپتگ ات۔ اے دروگیں تسلہ په کئی واسط ۽ ات آنت پدا اے و ترمیانی
اول سرات دیکم ۽ حد احیر بکنت۔ بلوچانی گورا اے دروگیں تسلہ و ت ۽ راءُ دگر ۽
باز رندن ۽ دنیگ بنت گپ ۽ و گوات بارت بلئے ہر دمگ ۽ بارت یے۔

دمانے نگوست مردین آدم مج بوت آنت۔ کمرناں و تی کی پیش داشت
نقیبو گشت کہ ”اے اولی رندنہ ات بزگ سزاوار بوتگ۔ یکے ۽ گشت ”اللہداد،
صالک ۽ بگوش لوگ ۽ بند ۽ کریم بخش ۽ بگوش مسیت ۽ روت حافظ ۽ حال دنت“۔
اسے یک کسے یے په آلم ۽ بلئے په مات ۽ گھاراں یک بے باوریں
جاوے آت۔

دیر نہ بوت نگہبہت دراتک ۽ امام بخش ۽ توارے جت، امام بخش
کسے آرت ۽ گشت ”سبز ۽ توار پر کن گوں و تی گریوگ ۽ آہ زاری ۽ و تی لوگ ۽
بدار، بروآجاه ۽ کہ حونی ترمپ ریتگ ات آسنگ ۽ حاک حونی آنت آپ بریچ“
دیر نہ بوت کہ قاصد ہرجاہ ۽ روان بوتاں ایشاں رو دین شکاری گوں و تی ہمراہ ۽
کت رو دیں شکاری و تی گر کی ۽ تو سیپ ۽ گوں دروگاں کت، ہسیبتاں دراتک چے
بان ۽ بلئے نوں چار مردمائ گوں ہسیبتاں اوشتاً تگ ات ”رو دین من ترا بے سوبی ۽
پچھرندیستگ من ہمے امیت داریں کہ بے سوب نہ نبئے اے رندی من و تی نام ۽
و تی پت ۽ پیر کی نام ۽ تئی میار ۽ دیگ ۽ اوں“۔ ہسیبتاں رو دین ۽ گشت ”اللک

درانہ بیت؟“۔ اے جست آئی ۽ چہ وتنی کش، ورناء را کت بلئے آوتی سالونکی،
موجان ات آئی ۽ نزانت پے ڳلوشیں آئی ۽ اے دیم، آدیما سرے ترا ینت که
کجا بچاریں،“ رو دین گشت،“ من ڪلوہ داتگ انت۔“

مردے لوگ ۽ پترت چه گوریچانی دپ، اے مرد سک پریشان ات
، آئی ۽ رایک سی تیری یے ٻڌه ات سلامے دات۔“ اللہ داد تو، رو دین دیر مکن
ات ھسیبتان سلام علیک نہ کت، گشت رو دین دیم دات په گوریچانی در، ھسیبتان
گشت،“ ڇدا بروتیت دست، رو درائکی نیمگ، دپ، ڻل کت رو دین گوں اللہ
داد چه پل، درا تک، ڳار بوت انت ھسیبتان، نگبہت، جست کت،“ منے انوں
ساڑیکیں مردم بازانت؟“

نگبہت گشت،“ ھبده نپرانت چار اش انت بئے نہ انت ھسیبتان
پدا جست کت چاریں میتگاں مردم اتگ، انت؟“ نگبہت، گشت،“ مردم
راہ داتگ انت امیت انت کائیت اوی رند، یعنی مرد، گپے کت و شدل،
حال بدئیاں؟“

یک ڪلوہ یے سینیں مرداں ترک، تو ار نہ کت، پدا نگبہت گشت
،“ سخراں تو برو بچار تیر، تو پنگ چنکس است؟“ وشدل خان بے وتنی بیر، نہ بیت
،“ غیرت، ننگ، آکس، پچانیاریت،“۔

اے وہ زوتان زوت ڳوزیت شر ترانت، سخراں دیم په زرباری کش،
بان، شت پدا اتک، گشت نے منے کرا چار گاڑی انت، سے گاڑی واچے کریم
داد، گور، است، اشتري پچ انت، سے دانگ باندات، سر بیت، ایشانی دو واچے

کریم دادہ گون۔ وشدل خان کو سگے کوسگ سک سیرانت، سینی مردہ گشت۔
 ”گڈامن آہانی سیری ۽ بازی ۽ بترسان، ھسپیتان وٽی برات ۽ گشت“۔
 امام بخش گوں سے مردمان ظاہر بوت یک پیریں مردے ات، اے کریم داد
 انت مردان ۽ اوی لوگی ۽ برات ۽ آئیگی ہمراہ آئیگی دونیں چک دوست جان ۽
 ارمان انت سلام علیکم ھسپیتان پیش سلام بیت“۔ ”علیکم السلام امام بخش ۽ دوست
 جان ۽ ارمان سلام جواب دات۔ کریم داد جست کت پت چون انت؟
 ھسپیتان گشت“ پت دست ۽ گرگ ۽ سرا انت نوں پچ میم ہم نہ کنت چمال
 جواب داتگ“۔ کجاں لوگ ۽ انت دیم ۽ پہ باناں دنت“ واجہ تو کی لوگ ۽ انت چکے
 کرا انت نگہبہت خان گشت۔ بان ۽ دپ ۽ جنین درآہاں بنت رند رندی ۽ لدی
 درکیت کریم داد لدی ۽ جست کنت ”شماسری ۽ جوڑ ۽ وش ٿئے“ لدی گریوگان
 داشت نہ کت ۽ گریو گے بنا کت ہے دمان ۽ بان ۽ تھا چہ تو ارے کیت
 ”مروار دلدي ۽ برات تھا یک جنکے واتریت ۽ لدی ۽ دست ۽ گپت بارت۔ کریم
 داد بان ۽ پتریت یک مردے تخت ۽ سراسرجاء تکہ انت نشیگ آئیگی کش ۽ مراد
 بی بی انت ۽ یک کسانیں چار دہ سالی بچکے لوگ ۽ انت نگہبہت خان بچک ۽ را
 گشت“ برو چا ہے آپے شواز کن“ کریم داد گشت“ بل آپ ۽ چاہ ۽“ کسانیں
 شش سالی بچکے تھاں ۽ کیت په کریم داد ۽ یک جنین آدم یے پشت ۽ نندایت
 ھسپیتان گشت“ صد گنج وٽی چک ۽ بدار“ چک ھسپیتان ۽ گندیت په صد گنج ۽ روت
 صد گنج گوں چک ۽ در کپک ۽ روت در کپیت۔ مردان ۽ مراد بی بی گشت لی واجہ
 کریم داد انت؟ مردان کریم داد ۽ پچ جبر گپت۔

کریم داد گشت“ مردم پچ انت باریں تو اتک کن ٿئے دیوان ۽ پ

گمنا کیں دلے ء مردان گشت ”بچار کریم داد من اے دگه دوری ء مارا ساعتے نقیبو
 گون گوازینگی انت دگه ہرچی رندا من ء برایت - اود ء ہسیبتان گشت ابا - - -
 کریم داد دست ء چست کنت ہسیبتان ء گپ ء ہلاس به بیت کریم داد گشت ”
 مردان پاد ء رویں ہسیبتان وئی پت ء دست گپت پاد کت - مراد بی بی جوڑی یے
 سواس مردان ء پاداں سک دات مردان سواساں پاد ء کنت ٹولی درکیت چہ بان ء
 درستاں وئی دیم گور بچانی در ء کت ” -

(3)

رو دین ء اللہداد چڏن ء ظاہر بوت انت مراد بی بی دیست ء اوشات
 وش اتک ء پدمرا د بی دیم گوں رو دین ء دات ء گشت ”جنین آدم میارا بر تاں
 مہمان بلوچانی باهוٹ انت مرد ء قول مرد ء عزت نیکی یے بکن مرچی تو راجانی
 کماش ء اے چکاساں وقی نام ء ایر کن په رندیگاں“ - رو دین گشت ”پیری منے
 گناہ نہ انت ء سرپدی ء پنست نلوٹاں؟ نمیران چې بے امیت کس مہبیت ذات ء
 رحمان وشیاں وت کاریت گرانیں ساعتاں صبر کنگلی انت“ - اللہداد گشت ”زوت
 کن نا کوہر دوئیں گامان ایر کپاں بئیت -

وشل تیاری ء ات که وسرک ء نکاح ء چون سر به بہیت ء ساعتے ء
 در گیجگ اوں گران ات یازده بیتگ ء کماش هر کس یے ء ہڑ ء جخال یے گپت
 وشل ء ڈاک ء ساڑھی بہیت - کوسگ اے دمگ ء مسٹریں قوم انت کوسگ ء
 ابیداگاں دگه ٹک یے اے جاہاں آباد انت گڑا آچشیں نام یے نداریت - پدا
 بازیں کارے شہر پچ انت ء یلہ انت په چارگ ء نزارگ ء وشل خان ہے حال ء
 گماناں گارات که بدیں حا لے اتک ء سر بوت که آئیگی دوست، سری دمب ء
 کماش میر محبت خان ہپت نپرا ڈک ء دپ ء اوشتوک انت - آئی اے گپ
 پدر کت کہ منے سرا جخا لے اتگلگ دگه راہ نیست بس ہے یکیں راہ انت - وقی
 زند ء قسمت ء نسیب ء چکاس انت وشل سہت یے ہاموش بوت پا جست یے ”

کت کسas چنت مردم در کار بیت پیتا مردم ۽ گیشتر من شوہا زکت نہ کن انت۔
منی بازیں مردم یے ڏون ۽ دراں انت۔ منے یکیں تو وار ۽ دوسد مردم کیت انت۔

وشدل : تو گوں وتي مردم اسمری جاڑان ۽ بگر دیم تر مردم من ۽ ده مردم بدئے
من کور ۽ کشک ۽ دیم په میر آباد کائیں۔

محبت خان : ده مردم کم انت تو گوں وت ۽ بیست نپر بر گون۔ اے مردم تیار
انت۔

وشدل خان : انوں دیر گوستگ، محبت خان حال دات که تئی کسas ده
بیست۔

”من چه تو نیم ساعت پیسر دو کوپ ۽ سرباں“۔

محبت خان : لشکر اے کشک ۽ چه سکن پیدا ک انت۔

وشدل : اے گپ ۽ پچ شک نیست بلئے منی منزل سروی ۽ شولی ۽
ڈاٹ انت من اے زال ۽ چه کس یے ۽ کمتر نزاںیں۔ وتي مردم اس ڳوش پیش
دست مه بئیت۔ محبت خان وت سر ۽ سر پدی یے نداریت بدیں ۽ روچاں جدا
وت چه قوم ۽ دور بکفت۔

وشدل در کپیت ڏون ۽ تھاری ۽ ما نشا نگ ات یکیں روژنا کیں گس
ہما ڳیکی انت که گیشتر روژنا ۾ ہو دچہ درا ۽ ظاہر بو ڳ ۽ انت وشدل مردم اس گوں
دست ۽ دروکنت۔ چیری دمب ۽ مردم اتگ ۽ ساڑی انت ہنجوش که سمری
دمب ۽ مردم است ۽ موجود انت نوں مردم بازانت۔

وشدل : اے باز مردم انت، پنجاہ ۽ گیش مردم مه بر گوں۔

محبت خان : وشدل خان چشی ء دیر بیت اگاں ما ہنچو کم ء زیا تیں مردم
بکناں -

وشنل : منی مردم شترانت ء منی سلاادء دگه قوم ء ٹک ء گوں نیست -
من جنگ ء شدت ء نلوٹاں بلئے اے جنگ که اتلگ ء سرا انت پشت ئے دات
اوں نہ کناں اے جنگ ء بلاسی ء من شرزاناں ہرچ پیم بکن نکس منی بیت -

ہر چنت کہ کم بہ بیت ء من کم تر کت یے کناں، منی نکس کم بیت - منی
گشگ ہمیش انت کہ پیش دست مہ بئے دوسد ء جاہ ء پنجاہ مردم بازانت - آدگه
میتگاں حال ء سر کن بلئے مردمائیوک بگوش ات وقی سلاہاں سر ء چیر ء بکن
ایت ء وپس ات - ہنچو کہ پے شما کار کپیت وشنل خان قاصد ء دیم دنت - سری
دمب ء چیری دمب ء تیگاپ ء مہلوک بازانت پہ ہمراہ داری ء اے دمگ کوسگ
ء دمگ انت ادا وشنل خان تو ارجمند دو ء سے ہزار مردم پاد کیت -

باران زنی ء میر آباد ء ہنچو مردم کج انت کہ پاد بیت ء کوسگ ء جنگ ء
بزوریت - آوں بلوچ انت جنگ ء پشت نہ دیاں بلئے اے جنگ پہ یکمیں جبرا
پاپند انت او وشنل نلوٹیت گپ چڈ ء دیمتر بکنریت بروت - محبت خان؟ مردئے
تو ارجمند کہ میریں تو پنجاہ و رنا شوہا زکن ء بچار چنت گاڑی ء کار بیت من تئی پداں
پیدا ک اوں شما برایت گلگ ء بنت ء بگرات ء وقی بچکان بگوش ات پیش دست
مہ بیت دیم ء گوں تو بچار ووت را گر ء دیم ء سے ء چار اشتراہ دیئے گوں آپندال
باران زنی ء شکاری آؤک بنت گوں تو دچار اش وارت تئی سر ء سلامتی منے نپ
انت وشنل گشت " منی راج ء ہرچک ء زہگ وشنل خان انت - من اد ء

سروک اوں من و تارا اگاں پدی بداراں منی سروکی کجا روت۔ چاکر، بوہیرءے بگوش
کیت منی همراہ بیت نا کونا گمان ء بگوش کیت نه مارا راه دنت دیر مکن که من
جگری دیم آنگر باز نزانان،“ و شدل خان پداوی بان ء روت۔

(4)

مراد خان نقیبوئی ڈک ۽ دپ ئے کیت، مغرب ۽ بانگ انت۔ چار مردے ہمراہ، چاریں مرداں وتنی ورنائی دیریں گوازینگ آتی ہمراہ میربراہیم، عمرزرکی، پیر مبارک ئے کریم دادا نت اے گس ئے گشتنے پچ نبوتگ کریم دادگشت ”مراد۔۔۔ اے مردم منے کاری انت بلئے منے مردم نہ انت اگاں ایشاں یک یے پا دبیت گومن جنگ بکنٹ کئے داریت نوں زمانگ تو پک بیگ انت۔ نوں پچ بہادرال زہام ئے کسے اوں بلاس انت ہنچو کہ منے چک روچے یک مردے کوش بکناں ادا کس آہاں سلام ندنت نوں اے نوکیں زمانگ انت۔“

نقیبوکیت ایشانی ہمراہ بیت پنچیں مرد یک دوراء چپڑے ئے سرا ندانت دگه کس اے دیکم ئے نہ ایت مراد نقیبوء دست ئے گپت گشت ”من اے زمانگ ئے تئی جاہ اتلگ ۽ و تارا پیش داشتگ تو زان ۽ مرچی ئے سی سال ئے پیسر من ہما جاہ ئے بوتگ اوں کہ مرچی ہسپیتان انت آروپی تئی ناکوز گک من جنگ پدا ترا توار جنگ کہ بیا منی لوگ ئے بہند بلئے مرچی گکند دور بدل پیتگ من ئے مراد تئی گوراء ساڑی انت۔ من وتنی کی مننگ ات۔ روچ ہنچوش بدل بیاں تئی چک پچ منے ضد ئے ناشری ئے پہ زوال نہ بنت اے ہمدردی پہ تو نا من گوں و تا کنگ ئے اوں۔ ہدک تئی بدن ۽ چک بوتگ بلئے اے گپ ئے تو ئے من ہر دوزاناں کہ منے چکاں پچ پرک یے نیست تئی لوگ ئے آگک منی وتنی کمی یے انت ہماہاں چہ پہلی لوٹگ

انت ۽ ھیبیتان وٽ زانت وہ ڙزما نگ ۽ رنگاں دیم ترا شر تر گلندیت ۽ آہاں
شر تر بہ پکھیت ”مراد خان پاد کیت گشیت ”اگاں شما جنازه ۽ باندہ سہب ۽ بکن
ات من اوں قبرستان اتک کناں گوں ”نقیبوئی چم چست بنت پدا سرا جھل
کنت گشیت ”واجه چک جا گه ۽ در پ ۽ تیاری ۽ انت باندات ۽ باریں دارانت
ئے که نه ”- مراد ۽ گشت ”شر بچاراٹ ”پدا کریم داد ۽ گشت ”من په وٽی مازوری
۽ چاریں بلئے ہر پچی حدا ۽ آرتگ صبرا بیدار گه پچ نہ بیت ”-

مراد کیت وٽ لوگ ۽ نزیک ۽ مسیت ۽ جار پرا یت که ہڈک ولد نقیبو
لقمان ۽ جنازه باندات ده نج ۽ پیرانی قبرستان ۽ بیت - اے جار ۽ اشلنگ ۽ گوں
درائیں مردم که گوریچانی در ۽ ڈن ۽ او شتوک انت په کله یے ۽ حاموش بنت
ھیبیتان کیت وٽ پت ۽ دست گپت بارت یے ڈک ۽ تھا پدا دیم په توکی بان ۽
کیت ابا ”منی سر ۽ گرمی ۽ من ۽ وٽی نیمگ ۽ بر تگ ات ”- ھیبیتان وٽ پت ۽
گوشت، وتارا پچاہ بیار پدا کارے ۽ دستاں مان کن مراد من پسرا گشت که اے
دور وٽ مردمانی چنگ ۽ نز آرگ ۽ دورانت - ہنچوش تئی برات پتولٹ وارت
ہنچوش تئی کاردار تئی لٹاں وارت ۽ تئی مدت کت بے ہال مبتو ھم په ایشاں لٹ
بوار ۽ دیم ۽ پیا - تئی گران ۽ سکی ہنچوش پر تو گرانیں کارے پراہاں ھم ہنچوش گرانیں
ساعتانی نوبت بنت تو چراہاں جدا بوت نہ کن نئے ۽ آچہ تو جتا بوت نہ بنت ہنچو کہ
ناخن چ گوشت ۽ جتنا نہ بیت اے حیال ۽ گوں وٽی مردمان بزان ۽ وتا شر بکن -

مرچی تئی ھمراہ ده ۽ دوازدہ مردم انت ھما مردم که تئی نیمگ آؤکیں تیراں
په گل ۽ شادمانی ورانت آہاں چہ وٽ جتا مکن ۽ اے زمانگ ۽ تئی مردم ھما انت
ھیبیتان گشت ”بلئے نوں اے جنگ پشت ویمگ نہ بیت ”-

مراد خان گشت ”بلوچ ہچبر جنگ“ پشت ندنت په جنگ ء دیکم ء روت
 و تی چرت ء حیالاں و تی ہمراہ نبارت گوں اے بزدل ء کارانت بہا نہ لوٹیت
 بہادر و تی کار ء کنت مردم ء گلشگ شر نہ انت بلئے جنگ ء پڑا مردم و تا ء
 کوشار یینت یا کہ دگراں کشیت تو برومدمائاں بگر یک دل ء یک راہ بکن شمنے
 منزل یک انت بزاں شمنے ننگ ء نام ء بر جا دارگ انت دگه بچ نہ انت ہسپیتان
 درکیت دیکم په گوریچانی در ء روت - - - -

(5)

ماہکان کوہ ء ایر کپگ ء ہے حیال ء آت کہ اے زندہ آئی ء را پے
 داتگ ء مرچی کہ زندو تی گلڈی روچ ء اتگ سرانت کئے انت کہ اے نوبتاں
 ہمراہ بہ بیت میں خدا انت ء چراں من لوٹاں و تی براتانی حیر و تی قوم ء سلامتی ء
 لوٹاں - پدا و شدل خان پے ماریت ء پے مارشت داریت منی حب ء منی لوٹ
 چون پہ ناتوامی گومن ہلاس بنت پچ زانگ نہ بیت - اے کڑائی دیکھرا پے اے
 دمگ ء مردماء چونیں گے کاریت خدا بزانت۔

منی و تی مارشت پے بو تگ انت من ء داں یات انت منی تما ء تلب
 ہما جنین چکلی تما ء تلب بو تگ انت - من سوراء چومزن نبو تگ اوں بلئے و تی بد ء
 نیک شرزانتگ و تی لوگ ء دارگ اوں پمن ارزان بو تگ اے درائیں حیال ء
 لیکھاں پد منی راہ نوں اتگ اے وڑا گش اتگ - باریں کئے منی رندا انت ء
 کدیں منی سبکیں جان اے راہ ء درداں اوپاریت چو و بلوج زگپ ء برداشت
 من ء گوں انت، بلئے برادشت ء اوں ہدے بیت - من ء چشیں پگر ء حیال بہہ
 جاہ گیر نبو تگ دگہ ترس یے چک انت باریں داں کدین اے پاد و تارا داشت
 کن انت ماہکان حیال کناں ء کوہاں سر کپاں ات اے کوہ ء آدمیم کنت و تی پد
 گیراں رد دات کنت یک ء دو ساعت ء و است ء بلئے اے شپ کہ دیما
 پیدا ک انت یک ہمراہ ء آڑے من ء چہ بازیں بد ء بدواہاں دور داریت من

اے راہ ء داں ماتلاں سر بیاں بلکیں مردم ء جا ہے ء دچار بہ کپنٹ پدا من زاناں
 اے گلڈی سپرانت ماہکان چک جنت چاریت انگت کس ظاہرنہ انت اے مرد
 منی رند کیت الم ء رودین اوں یک یے بیت گوں رودین ء کم دگہ مردم ہیبتان ء
 نہ سمجھیت ء نیکہ دگہ ء سراچشیں اوست یے پر کت کنت بلئے رودین سر پدیں
 مردے۔ ماہکان چک جنت چاریت آئیگی کسانی ء لوگ دور گوریچانی نیمگ میر
 آباد ء بانڈم یے ء سرا بیگاہ ء روچ ء ہنچوش در پشنا کی درا انت۔

ہماروچ یات اتک کہ وہدے زرباری نیمگ ء دیوال نہ بو تگ رودین
 شکاری وتنی تو پک دست ء پر مُشت ء گشت کہ اگاں منی پل ء نزیک ء بیت
 آئی ء ہسیر نہ انت من پیر ء ہاجزاں بلئے اے تپنگ پیر نہ انت۔ اے منی گمان
 انت اے گپ ء یاتی ء گوں ماہکان ء پاد ترند کت انت۔ سوا ساں جواب دات
 پادانی دل ایتندات انت گنجیں لترگاں ستاں۔ پادء شپا دبو ہگ یک دگہ جنجلے
 آت بلئے زال ء سواں دور دات انت۔ اے نازر کیں پاداں امبر یے گوستگ کہ
 ہخشکلیں زین ء سرا گردگ نزان تگ نوں ایشاں سک توریت بلئے ہر کس اے
 زانت کہ آجا گاہ ء مردم دل کنت دل و تاراوت داریت پادانی درد پچج بئے نہ
 بیت ء ماہکان پچج بئے نہ کت انت سوا سانی دور بو ہگ ء چہ ماہکان انگت ء سک
 تر بوت۔ کوہ ء لیبیگ ء گوں ماہکان زانت نوں رودین ء مجال انت کہ آب زانت
 ماہکان کجام راہ ء گوستگ اے بلد کاری یک بلوج یے ء ہڑ ء مجگ ء انت
 ماہکان دیم پیر اندر دات پیر اندر روچ بر کت ء یک جا ہے کہ ایشی ء ”فاطمہ
 لقمان ء ہلک“ گشگ بیت، آہو دء اولاد کے یے دست کپت کنت۔ چہ رودین ء
 ساری سر رکی و تارا رسینیت۔

اے حیال ء سرا ماہکان رُنگ را ہے گپت دیم پر روج برکت و تی گام یک
 ڈول ء داشت انت اے شپ ہما دشیلیں شپ ء وڑا آت جنگ کا دنیا سرء
 زرتگ ات ہرچی دل ء پرمات دپ ء دراتک اے مردین پر جنینان چے چے وڑ
 سازانت۔ بلئے جنین انت و تی ہمراہی ء چہ پیری ء و تارا مرد ء نام ء کربان کنت۔
 مرگ ء زندگوں یکیں مرد ء نام ء گوں یکیں مردیناں حیال ء رو دینگ و شی گوں
 حیالاں ء زہری گوں حیالاں اے زند متنا انت یک شپے دوشی ات کہ گوست پ
 سوت ء چاپ۔ مرچی میرآباد باریں چون انت دگہ ساعتائاں گوں انت ماہکان
 چاریت روج برکت بو ہگ ء انت۔ پیرا اندری راہ ء چہ سر رکی سر بہ بیت اے
 شپ ء اولی پاس روت بلئے اولی پاس ء چہ منی راہ پکن دگہ چے سوگات کاریت ء
 دگہ چے بہ بیت خدا بزانت۔

ماہکان دیم پدا گوں زربارہ دات دیما کورئے ظاہر بوت اے
 پیرا اندری تنک انت چدھ پس دوئی ڈن کیت نوں گڈا فاطمہ لقمان ء ہلک ء ہنکین
 نزیک انت آپکن ساعت یے ء سکلین جوڑ بنت اے زند ء گڈی دم ء من ہمودا بکن
 ایں۔ نوں اے زند دگہ و شی ء گم نیاریت اگاں و شی نیست ات زند ء گماں ہمراہ
داری بہ کتیں بلئے زند ء جند و تی حداں اتلگ ء سرانٹ دگہ چے لوٹ ء دگہ چے تما
 بوت کن انت اے شپ و تی ہمراہی ء پکن چے کاریت قسمت و ت پہ دمگ ء
 ملک ء منی بہرا داریت بزاں منی سرء گاری و تی کارء عمل ء چہ بیت گوں اے پکرء
 دل ء آہ یے چست بوت بلئے دل ء کپگ ہنچو ش دیم ء ظاہر انت ماہکان چک
 جنت ء اوشتیت بزاں و ت بلاہاں توار پر جنگ انت۔ اے شپ ء منزل ہے
 سپر انت ہلاسی یے ہنچو گوں من ہم دست انت ہنچو گوں من ہمگز خ انت منی

کٹ منی راج ء کٹ انت اے پہ چونی بوتگ ء بوت کلت - اے راج ہرچ راہ
ء بندئے است انت منادوست بیت -

اے عمرء داں اے روچ من پہ ہمے رہنداں شنک جتگ - دل نزوریت
بلئے منی سر پر انت ء پر بیت - من و تارا ہما دمگ ء آرتگ من ہما دمگ ء سراوں
چمودا اے راج ء زند ء مرگ ء پہ مز نیں مطلب ء معنی یے داریت یک ساہ یے ء
یک زندی ء ہمراہ داری یے اے راج ء مرداں عقل ء ہوش دنت بس انت من ء
بچ وس نیست ہے بے وسی منی وس انت ء من اے ہم شری ء زاناں اے ہمراوچے
نا روچے کیت ء وقی گلڈی ساہ ء کشیت آروچ ء ساعت اے شپ ء ہمراہ بنت کسہ
دگہ بیت ء سی سال ء پدالم ء است ء ایر بیت پہ گرا تاوان بچ ماتی واگہ نداریت
من وقی جنینی جاہ ء چونیں بدوانی کت کناں، دل ء جیڑگ الم ء اے پدر کلت کہ دل
بروت ء بگانی بکلت بلئے من ء ماہکان ء ایش پہ و ت پچھرشات نہ بیت پہ وقی نام
اگان شات بیت وقی پت ء پیر وکی نام دیما کیت ء پدا منی نام ء بلوچ گون انت ،
بلوچ راج ء نام بچ وڑا چیر ترینگ نہ بیت ء چشیں قسمت یے نہ بیت کہ من پہ وقی
راج ء دات یے مہ کناں اے جان ء ساہ وام انت ء وامدار ء چے جبر ہست انت
مرچی شپ ء تھاری یکیں چھانی نزوری چشیں نزوری کہ من و ت ء نہ گندالا ہے
حیالانی تھا دیم ء اشتہر یے ظاہر بیت ماہکان وقی گاماں چودار گو بیت بلئے پدا گوں
ترندی ء اشتہر ء کش ء گوزیت اے اشتہر اگاں جنگانی انت پمن پرچی ترس ء نیم ء چہ
منی دل ترس ء لرزگ نزانت من و تارا زانتگ بلئے وقی ملک ء قوم ء جزگ ء حب
پہ وقی سر ء دیگ چوش ندیستگ اے عمر پہ ہنچو شی نہ گوستگ نوں من ء بچ لوٹ ء تما
نیست بید وقی تاسپیں براتانی سلامتی ء -

(6)

”نا کو تیز کن پاداں“ اللہ داد گشت، رودین روت اللہ داد ہے دست ہے
 گپت اشکن منی گالاں شری ہے سر پد بہ بوماہ کان وہدے دست ہے کیت آ گڑا بزاں
 من ہے تو ماہ کان ہمراہ انت۔ اے ہمراہ مابازیں گناہ ہے خطایے کتگ بکشوک
 رب ہذات انت بلئے زانت ہم من ہے اے ہمراہ داتگ زانت ہمیش انت اے
 جنگ ہے وقتی کشی ہے ابید دگہ پیچ نپ ہے پائیدگ نہ داریت ماہ کان زانت کہ آپ حق
 انت ہے ما اوں وقتی زانت ہے منزل ہے لیکیں راہ ہے بہ کناں اللہ داد آتی ہے چارت پدا
 گشت ہے ”تونوں پیر بوتگ ہے توئی ہمراہ پس ناوشی یے دل ہے انت“ من
 پیر بوتگاں“ ۔۔۔ ” ہسو“ ۔

رودین گشت ”تو ہرچی بکن ترا دل پر مائیت بلئے انوں پاداں ٹڑند کن
 دیکم ہے برو آ جنین آدم پہ توئی نیمگ چارت وقتی پاد ٹڑند کت انت۔ دیر نگوست
 رودین دیست یکے مہری ہے جماز دنیاں بارگی رام ہے آ کپ بیت رودین پدا چک
 وقتی ترییت ہے پشت ہے چارت باریں کس یے چہ میتگ ہے پیدا ک انت دگہ پیچ
 مردم نہ گواہ ایت۔ اے شر انت اے شپ راست بووان انت ہرچ گرانی یے
 است ات آنوں بلاس انت۔ امیت ہمیش انت منے تاوان ہے نکس اے راج ہے پ
 تاوان نہ بیت۔ وشدل یک بر جا بیں ہوش یے داریت اے ہم شری یے۔

اے ہژم گرگ منے پہ بدی نہ بوتگاں بلئے بدین مردانی دستان کتگ ہے
 بدین عمل ہے کار بوتگ انت امیت انت۔ ماہ کان پیر اندر ہے دیما دنت من اے

سَدِّك اوں اللہ داد را ہے بیت ء دیم پہ پیر اندر انت بوت کنت بلئے چوشیں قسمت ء
 حرابی بوتگ، رو دین بارگی رام ہے سر بیت پدا و تی دیم ہے روچ برکت ہے دنت
 چاریت اللہ داد منزل یے چک ہے پد بنت۔ رو دین چادر چنڈت او اشتات اللہ داد
 پر ترات ”سر ہو ش اتک تئی؟ رو دین جست کت اللہ داد پسوات ہونوں من
 زاناں حبر چے انت ادا کس یے گناہ کتگ۔ اے نوں اتک ہے پر سم دارگ ہے
 گپ انت۔ بازیں بے گناہیں مردم یے اگاں بہ مریت نکس انت ہے منے و تی
 جہل کپگ انت ہے ہر دوئین برات کوسگ ہے باران زلی ہے ٹکانی بنت سر ہو ش
 ہمیش گشت اے مپتیں مردم ہے زوال کنگ شرین حساباں چہ نہ انت۔

رو دین گشت ”منے نزانت کاری ہمیش ات بلئے منے سرونگ نوں
 اے جہاں ہے گند انت۔ کمیں رپک ہے راہ یے بچن انت بائند انت ماویتی رہبند ایا
 شری ہے بزوران ہے اے پہ زور مانگو پتگیں حرابیاں چہ دور رو ان بیاں اللہ داد جست
 کت ”ماہکان ہے راہ ہے روت فاطمہ لقمان ہے باہوٹ بیت۔ فاطمہ لقمان ہے اے کوہ
 ہے چہ درسان تیار تریں زال انت“ پدا کوسگ یے گوں و شدل خان شرگپ جنت
 کنت رو دین گوشت ماہکان منی چک انت من آئیگی جاہ ہے بوئیں اوں باہوٹی ہے
 حیال اوں نداشت۔ اے ڈرا ماہکان سر پد انت باہوٹی ہے دگہ بازیں ساہ یے
 بندوک انت آنوں لوٹیت ہر پیچی بوتگ بلاس بہ بیت۔ منے ہو ش سر ہے بیت منے
 پکھم وتارا ساڑی بکنٹ ماویتی نیک ہے بد ہے حیال ہم پہ باں حون ہے ریچگ ہے منے
 جند اے جہاں ہے کجام نپاں کاریت؟ پدا آجہاں منے ستک ہے جبر چے انت وہ دیکہ
 اے شرو بد بلاس بیت باندا تیں روچ گران انت بلئے پوشی اے گرانی کم بکنٹ
 گیش مہ بیت۔ ایشگی کمی گوں ماہکانی زانت ہے انت دگہ کس یے چ کت نہ

کنت۔ من ء تو یکیں پاسدار ء پاسپان بوتگ آنت۔ اے واست ء منے گام گوں
ماہکانی رواجان گوں بنت ہنچوش کہ منے منزل منے دیم ء انت بلئے سرناہ بیت تی
حیال ء کار انگت نیکیں صورت ء گرانٹ گوں وہدے یک مردے بے گناہ جنگ
نہ بوتگ ء چوش کہ منی ڈریں گنوکیں دگہ حون رچگ ہم نہ بیت اللہ داد جست
کت۔ رو دین گوشیت من کہ جوان ء تمرد بوتگاں من ہے لوٹ کتگ کہ جنگ
یے بہ بیت کہ مردم منی تو سیپ ء بہ کناں کہ رو دین شکاری ء یک نشانگے حطانہ
بوتگ۔ بلئے مرچی اے دل گشت اے تپنگ منی دست ء پہ بلوچ ء کشگ ء مہ
بیت بلوچ و ت گارانت ء راہ دور شنگ ہمیشہ ہرچ سرے است آہانی دل ء ات
کہ وشدل خان چہ من سر پدر تیں مردے من نا امیت بوت نہ کناں۔

اے باندا تیں رو بچ ء دگہ داوا ء شد تے مہ بیت گڑا مردم یک جاہ بنت
و شدل ء ہسپیتان یکیں پتر ء سرا نندوک بنت ء ہر دو یک دل ء و تی نزوری ء کم
پہمی ء مارانت۔ اے دیگ ء سر پدی اتگ کسانیں اے جست ء ردنہ انت کہ
کدی کشگ ء دور دیگ بلاس بیت، کدی بلوچ پہ بلوچ ء ماریت نے کہ پہ و تی
ضد ء کینگ ء نازانتی ء کار کنت۔ دور شیپ ء آ دست اشتہرے او شتوک انت۔
اے جنگیانی لیڑہ انت کوہ ء آ دیم میر آباد ء پلک ات رو دین تپنگ ٹال کت ء
زدے مشت کت اشتہر ء تیر لگت آ لیٹ گپت، رو دین اللہ داد ء گشت برو
بچارے زندگ انت کہ مرگ؟ اللہ داد چارت گشت نے ساہ نے دا تگ
دو نیں مردان و تی را گپت ء دیم پہ پیر اندر روان بوتا۔

(7)

دور تو پک ء توارة چه ماہکان و تی حیالانی دنیاء چه دراتک ”اے من کجا
گاروں“ اے کجام جاہ انت؟ زندء وشی گم حیالانی ہمراہ انت۔ منی راه ء تو پک ء
آس برگ بزاں رو دین ء اشتہر جنگ بوت۔ اے نیک پالی یے، اگاں بلا یے
مریت بازیں یے آجوہ بیت بازیں یے چہ ترس ء دنیاء درکیت ء وشنیاں ہوار
زنده روچاں حساب کنت۔ رو دین ء من ساری گشتگ ات من پیر اندر سر باں ء
و تی دم ء بالاد کناں ات۔ نوں رو دین من ء رسینت رو دین پاداں داراں انت۔
اشتر ہما بارگی رام ایر کپتگ ء اے توار ہم نزیک آت۔ بلئے اے شپ انت توar
تیگاپ ء روت ء سر بیت کنت۔ کسانی ء پت ء گواران ء آسک یے شپ ء اول
پاس ء جنگ ات بلئے تیر ء توار منے لوگ ء سربوت۔

دومی روچ ء سب اگ ء پدا تک ء سربوتگ۔ شپ ء توار دور روت اے
گوات زر گوات بوت ڈن ء نرم نرم ء سارت سارت کشیت گیش ترند بہ بیت جمبر
بزاں اتگ۔ اے ساعت ء ساری جمبر سر نہ بیت۔ من سر رکی ء شولی ڈاٹ ء
رسگ بس ہمیش دوئیں ساعت انی کارا نت۔ جہاں روژنا بو ان آت چگردانی سیاہی
شری ء ظاہر بو وان ات چار دھء ماه نوک دراہان ات روژنا ہی ء آنوں دیست
کنت ء اے راہ ء نشان ظاہر انت کہ ہلک دور نہ انت۔ کساس نیم منزل ء گیش
نہ بیت انت ماہکان پدا گون حیالان و تی کسانی ء ترا نگاں شت۔ آئی ء راوی

مات ہوش ات اے انوگیں گپ یے بلئے کسانی وشیانی نام آت بازار، مردم آئی
ءے رادوست ات انت۔ آہما مردمان انت که چہ وٹ مزن ۽ کسان درستاني دل
وشنگ ات۔ داں ہوش ۽ کارکت ہمک روچ وشیانی روچ آت که آئیگی
تو سیپ ۽ مہ کن۔ پت چہ کارءَ کلپتگ ۽ لوگ ۽ مسترات گھارانی دوستی ہنچوش
ات کہ مردم درور درجح انت بلئے نا کام بنت۔ اے دوستی چوش ۽ ہلاس به بیت گڑا
تورینیت۔ بلئے دست پچ ۽ رسیت ہسیبتان ہنچوش پرائی نہ جڑگلیں ہب نے
داشگ ات۔

اے ہب گوں یک گنوکی ۽ ہلاس یوتاں۔ تو منی برات ۽ بلئے برات و
ہدک بوتگ۔ ”ہدک تو باریں کجام بلاہانی دپ ۽ کپت نے تئی آسر، منی آسرانت
زند ۽ گله ۽ گون زالان ایوک نہ انت، اے دنیا ۽ کس ۽ حسیر نیست۔ اے دمان ۽
من زاناں کہ ہدک پچشري ۽ نے اتلگ خان ۽ تپنگ ۽ تیران توار نہ کتگ منی پکھ
من ۽ چوش اوں ردندشت مرد دین آدم و تی ضد ۽ پدنوں یات ۽ ہوش ۽ کیت دلگوش
بیت۔ ہسیبتان اگاں دلگوش کتگ گڈا نوں دیر گوستگ نوں دگہ چنت مردم و تی
ساہ ۽ دنت ایش دل ۽ سراسنگ نے ایرانت۔ مپت ۽ ناحق ورنا ۽ حون رتچنت
اے منے ہوش ۽ سر ۽ گاری ۽ بید دگہ پچے انت؟ اے جہاں مارا توار کنت
چاریت بلئے منے دلگوش دگہ جاہ ۽ انت۔ منے سد دگہ نیمگ نے شنگ گار
انت۔ منے زانت و تی حرابی ۽ گلندایت میم نہ کنت۔ اے اولی رند نہ انت کہ
بلوچاں جنگ کتگ ات اے جنگ شش مردم نوجوان و تی مرگ ۽ پیسر مرگ ۽
ارجان بوتگ بلئے ہما مردم بزانت کہ دیدو کے چارگ بنت آنوں اتلگ سلا ۽ بنا

ءے کپتگاں۔ اے یک شریں جبرے بلئے اے کارسال ء کپ نے پیسر بوئیں شرتر
انت۔ زندہ ہمیشہ انت گماں ن اء گوں ہوار انت منے و تی نزانٹ کاری اء چہ میر آباد
تیگاپ اء لانک بستگ د گہ سی سال جنگ نے بنا بیت ”بلئے گوہر اء چے حاجت“۔

”رودین دیر مکنت من اء اشتاپ آنت من نوں سر پداوں منی مرگ
و شنیانی نوبت اء کیت۔ دل نوں نجنت، نوں نچنڈیت دل نوں بگانہ بیت۔ دل
نوں و ت اء نوارت۔ ماہکان راہ تچک کتگ همراہ اء دعا اء مات اء گہارانی وا گہ
انت ہرج گہارے است اے گہار پرانی حب اء و تی اء و تی کھول اء گاری اء
نچاریت۔

اے زند نوں امانت نے، دور ہلک اء آس ظاہر بوآں ات ٹنیگا
سرشپ انت ماہ درا تگ، بلئے مردین جنین اء چک درست واب انت۔ اے
کرا آئی اء ماہ انت گواٹ اء سار تی ہڈاں با دینت زر گواٹ انت۔ باندہ سہب اء
جمبر اء ہور ہر دوک درا آئی کناں۔ من چھبر ردن باں و شدل مدام گوشیت ”ہسو
ماہکان بزا نت اء بس“۔۔۔ اے پرام اء حال من پتگ نے پیسر و شدل اء دا تگ
ات و شدل گوشت ”تی جبر پہ موسم اء کشتنگیں نامے بہہ ردا نہ بیت۔“ مرچی پتگ اء^{ڈیہاں}
ہلاسی اء اے گواٹ دلاں و ش کنت ہور اء حال اء دگر نے بیاریت اء د گہ ڈیہاں
بلوچان سر بکنٹ۔ اے بھار گاہ انت اے ہور گوں مال اء واہنداں سنتیل کنت
۔ بخت گوں واجہاں سیل نے بکن من باریں چے گندال اے شپ اء آسر کنگ
دروگ نے منی گماں ہماروچ اء کسانی اء بگردال روچ اء مرچی یک بو تگ مرچی
چون دروگ بیت ہوار و بیت سر پدی ہمیشہ انت اء حق اء جبر سر پدیں مردال چھبر
چیر نہ بیت۔ من چے فاطمہ چے لوٹ نے کت کناں اے حال اء چون پدر کناں کہ

منی گاری، نوبت انت۔

مردم و ت سوچ، دنت منی جند، نام متی سوچ انت۔ اے من،
دروگ بند نہ کنت۔ فاطمہ بنیت منی دیم، گلدا ظاہر بیت۔ من چوں ڈڑھ دل،
مہکم اوں من و تی ترسان چنکیاس دُروں۔ مرگ، ترس گوں ہر کس، است
انت بلئے منی دل ڈڑھ بوتگ، است انت۔ دگه پچے، ترس نے نوں اے وہدہ
من جیڑگ، انت اگاں ترس نیست گلداہ بلوچ، ہلک منی ہلک انت۔ من پہ
باہوٹی ہر کسی گداں، سربہ دیاں آمنی پھریزگ، و تی چکاں لیش کنت۔ اے
ہلک کوسگ، نام، انت۔ باہوٹ دارگ، من اے زاناں من، ہر پی بلوطاں
تاوان کناں۔ من کوسگ، نشار اوں۔ اے گپ و ت من، دیما کنت منی ترس
گوں ایشی، ہلاس بوت، دل ترک من نباں دژمن نے بنیت کہ من، دچار بکنت
منی گور، ترس، را پچ جاگہ یے نیست دل ڈڑھ انت۔ دگه شاہد گواہ نوٹیت کہ من
بلوچ، بہادریں زالے اوں۔

”کچک، وکگ گوشائ کپیت بلئے دمانے، پہ بس کنت۔ ماہکان ایر
گوات، انت بلئے کچک گوں رمگ، دیکی بانڈم، سر اننت۔ ہلک آگاہ انت،
ماہکان، اے ہم شبینگ بوت مردم ہی انت کہ اے دیکی بازار، تیرے، توار
کتگ۔ پدا اے کچک، وکگ، گوں ہلک و تی انان، بیت۔ اے ہلک من پہ
ارزانی، در گیتک۔ اے دمان، من شر در پر، زانگ بوت کہ منی دل، مراد پچے
انت۔ اے راہ من پہ شپادی بلاس کت منی درد، دوراں سر چست کت بکنت
ہر پچ کہ منی ہب منی واہگ منی حیال، منی گماناں و تی منزل، بندوک ات انت۔
اے ہلک، من، پچ موت، رکینت کنت، من پہ پچ، پہنچی و تی منزل، سر باں؟“

ماہکان دینگا چے گدانال پانزدہ ۽ بیست گام دورات بلئے یک سیاہی
یے راه ۽ سرا او شتوک انت۔ اے جنین آدمے یے ۽ باریں من ۽ پچاہ کارایت که
نا؟ منی پت ۽ پیر وکی نام اے کوہاں گاریں نامے نہ انت۔ ماہکان گوشیت ”ون
رات یے من پہ ساعت یے ۽ چہ شما باہوٹی ۽ لوٹوک اوں۔ مہمان ۽ حدا پیاریت
وشن اہت نے دیکم ۽ زال ۽ وتن اڑا ظاہر کت ”وشن نام باتئے، من ماہکان بنت ۽
مردان، چے میر آباد ۽، وشدل خان، کہ تیگاپ ۽ کماش انت گوں ہمالی ۽ منی نام ۽
نان بندوک انت۔ منی نام کپوت انت، کپوت ماہکان ۽ دست ۽ گپت ۽ آئی ۽ را
گدان ۽ بارت کہ ہمودا دگہ جنین آدمے نندوک ات۔

”صد ۽ ده مردم انت ۽ چار ده گاڑی تیار انت۔ پہ روگ ۽ دیوان پاد
کیت ہر کس پہ وتن گاڑی ۽ سوار بیت ہمیش انت تیر ۽ توار کیت ہنچو گوشے ۽
سچائیں مردمان ۽ سحر کنگ بلئے چے کلوہ یے کس نے نزانت۔ کریم داد گوشت
اے تپنگ پلکی انت اے توار دگہ تپنگ ۽ توار ۾ من درست نہ کناں ہسیبتان اکل
کنت گوشیت ”مرچی باران زلی وتنی وس ۽ واک ۽ اے جنگ ۽ پشت ندنت
حال انت کہ وشدل خان پنجاہ ۽ صدم مردم ۽ گوں راہ بستگ بلئے شما و تارا پشت ۽ بدار
اٹ من دیما باں ۽ پیش دست مہ بئے۔ جنگ نوں گوں وشدل خان ۽ انت آوتی
عزت ۽ غیرت ۽ وتن پاسپان انت۔ اے جنگ پرانی وشیں نوبتے نیاریت۔ پدا
ہسیبتان، نگہہت خان ۽ توار جنت گوشیت ”وتنی مردمانی سلاہاں پہ حساب بھر کن ۽
پہ حساب مردمان بچار ۽ ٹولی جوڑ کن، پنج ۽ شش مردم ۽ ٹولی بکن منے گورا یکیں
مزئیں تپنگ انت۔ سہ مردم برکت اللہ ۽ ہمراہ کن کوسگ ۽ چم گوں برکت اللہ
سک انت کہ منے رسگ ۽ جنگ بنابہ بیت۔ پدارندے اپوز پچ کار ۽ نہ بیت

نگبہت خان گوشیت مردم چار ٹولی انت پدا شش ٹولی کہ
لگ ے یکجا بنت اشکر ہر بنت یکے گوں امام بخش انت دومی گومن انت۔

اے حساب ہے پدا منے مدت دوسری مردم کیت انت اگاں کے تیر ہے
پنگے کاریت دست دنت منے حساب تچک بیت اگاں وشدل خان مارا نزور
لیکت گڈا شکرے پے قبر جنگ بدارت ”کریم داد گوشت“ شمار اللہ ولی پناہ
ہے بکنت بروئے شمنے کار سپر گوں نیکاں بات۔ ہسیبتاں پسیر گاڑی راہ گپت پدا
چار دنیں گاڑی رہا دگ بنت کہ چہ سلاہ بندیں مردمان پر انت گاڑیانی لیٹ
روک انت۔ بلئے دن زوج یے پادا تگ۔ دیماج درائی نہ کنت گاڑی و تارا گستا
دار انت کہ دن ز تگ تربہ بنت۔ زرگوات سر کنگ دن ز یک دیم لیٹ انت۔
راہ روگ وش تربیت۔ اے کوچک پے گاڑی نوں وقی دیم پے زربار بہ دیان پدا
دیم رودرتک بدیاں پچ شک نیست کہ کوسک ڈرجنگی بہ کنت۔ بلئے آپسرا
تیار انت سنگر یے کتگ نشگ۔ اے تیر اگاں پے ماہکان بوتگ بانداتیں سہب
پے بازیں مات گہارے گریوان بیت ہسیبتاں حیال جت اے شومی ہے بن چے
انت مردم منی مدت گارہ بنت منی نام پے شری گرگ نہ بیت۔ ملک منی دگہ بازیں
آؤ کیں سالاں ویرانگ بیت یاحدا اے جنگ ہے آگ ہے ساری ہارے بنتیت ہے
تیگاپ روگ سالانی سی سال راہ مہ بیت۔ اے قوم من پے شگالی کنگ ہے دل نہ
بیت ہے وشدل خان وقی عزت ہے بیر چون نگپت من چو چہ جنگ ہے ڈن سرا بیرا
کت کناں ہرچی قسمت کتگ ہرچی منی ارمان انت آ دراہ منی زانت ہے چہ
گیش نہ ات انت۔ اے زانگ بوت انت کہ ہدک ہزادات وقی جاہ منی ہلا ہوشی
ہے رستگ پادا تگ ہنچو کہ ماہکان پے وقی ننگ ہے شت۔ چہ مسٹریں گپ پے سر پد

کنگ ء بوت نہ کنت من اے ورنا پہ مہمانداری ء پہ باہوئی و تی مرگ ء دیماں
 نہ ترگ ء انت اے پہ منی یک نزوری ء باریں چونیں ساعتے ء اتلگ ء گومن لوڈ
 بوتگ بلوج ء شان دوداں پاسداری انت کہ جنگ ء پشت نہ دینیت ء برات ء حبر
 ء حبر کن انت۔ غیرت چشیں چیزے نہ انت چوکہ مالیک اتگ غیرت ہمیش
 انت کہ چماں جھل مجن وہدے گرانیں ساعت یے دیم بیت۔ یک ورنا نے ء
 و تی دل ء اوں نیارتگ کہ اے چونیں جنگ ء کہ آ توک ء دور کنگ ء انت اے
 آس ء نام مرگ انت بلئے ورنا اے گت ء نہ انت آ اے پگرا نہ انت آہانی دل ء
 بس یکیں گپ انت کہ مرچی منے نام ء سردگرے پاد مہ ایت چک ء نما سگے ء
 شگان یے مجنت منی مردمان بیچ شگانی کارنہ کتگ ء من اے پیم ء داریں کہ زند ء
 روچ اگاں پشت کپت انت گلدا اے گپ و تی ہر کسان ء مزن ء دل ء دنیں،
 ہسیبتان جست کت ”نواب اے سکن انت؟“ ہو، لالا! سکن انت۔ نواب پسہ
 دات مرچی گشے اے کلوہ یے ء اتک من ء وہد ء سما نہ بوت۔

(8)

”من ء تو په دگه کارے اے راه ء انت آپے انت“؟ اللہداد جست
کت رو دین گوشت اگاں او تاک سک بارگ بیاں آہاں گیشناں گوں
استادے ء بیت ء آگومن نہ گیشاں۔ منی ء تئی اے سپر مپت ء نہ انت ما پہ ہسیتان
انت مرچی ہرچ گپ نے آدل ء کاریت منے بزان ڈبے کپتگ اللہداد گوشت
”اگاں چوش انت توءِ من اشت کہ دیما بروال رو دین گوشت من ایشی شر
سرپدوں کہ مردان منے کماش انت ء ماہکان مردانی جنک انت منی تئی دود نہ
انت کہ ماچہ وت مسٹریں کھول ء چہابید یا گی بوگ ء پچ ڈریں کستے بداراں من
زانال تو شت ء او شتات ء ہمئی دل اتک کہ ماہکان ء تو تیر پہ چونی جت کن
ئے اگاں چوش بیت ترا زند چنت روچ دگه وام دنت تو وشدل خان ء ہسیتان
ہردک مردمانی دپ ء داشت کنئے؟ ہسو نا کور دین، اللہداد گوشت۔ من وہدے
اے جیڑت من زانت منے دوداں پچ نکس یے نیست منی مسٹریں برات بہ بیت آ
ئی ء چہ من وتنی لوگ ء چکانی سرا حق گیش انت، خان یک مردے جنین ء راه
بند بیت گلدا اے درس پہ قوم ء راج ء سرا کیت۔ پہ درسان دژ من شمار بیت رو دین
گوشت اے کچک ڈگ ء انت فاطمہ لکمانی ہلک نزیک انت۔ اے دمگ ء
دگه کس نے ہلک ء نام ء نہ گران آس ء روکی نیئے درابوت اللہداد گوشت۔“

چار دہ مہانوں بزرانت اے کرائی ء نوں کئے شپ ء نیم ء آگہہ بیت۔
آس روکی ظاہر کنت کہ ماہکان نوں سربوتگ ء پہ آپ ء تام یے ء اے آس روک

کنگ بوتگ۔ آہوزانا! اللہ داد گشت ”من ء تو سک باز پشت ء نہ کپیتگاں ادا نوں
دیر نہ بیت ما سر باں چون کنے بوشنا؟ رو دین پسے دات انال من ء تو و تارا
ہلک ء سر کناں بلئے ماہکاں پدا پیسر بیت ء ساعت ء نشیعے ء پدمن رند ء بان۔
وہدے کہ آن زیک تر ء آہاں بیت رمگ ء ہلک ء گدان شر ظاہر ء کائینت پیچ گدان
انت۔ یک ء دیکم کتگ ء جتگ انت انگت ء اے کوہ ء دران ز متان انت۔

اے شپ زر گوات ء پرام کتگ۔ اے و استہ جمبر ء گوات ء سار تی مان
بلئے و ش انت آں اگاں ترمپ نے کپیت سک سارت بیت۔ دور تھاری ء چہ
توارے اتک شما و تین ات؟ ہو ما و تین انت! من رو دین شکاری چہ میر آباد
سر گپتگ پیدا ک اوں، منی ہمراہ اللہ داد رحمت انت، آئی ء گشت۔ ”شمارا سلاہ
گون ء پہ کتار بند ء تیراں توار کتگ اے پہ شمارا انت؟ نزیک ء ڈوک ء پشت ء
مردے مک بوت ”سلام علیکم من شیران زنگی اوں، کسانیں نوک برو تیں بچک یے
”و علیکم سلام رو دین ء اللہ داد بچک ء سلام دات و ش اہت بچک ء چہ حبر گپت
۔ و ش نام بات ء رو دین چہ حبر نورت حالاں دئے؟ بچک ء حال لوٹ ات
، حال اللہ ء شگر انت، مارا ہڑیے ء مانگپتگ ء پریشی ما اے کوہ ء کپتگ انت
نوں بیگاہ انت، منے منزل تئی ہلک ء دیکم را نت۔ ہو تو حالاں دئے، رو دین
پرسست ”خدا ء شگر کتگ چلگاں یک ء دو شریں ہوراں گپتگ شنک ء مات
اے سالی خدا ء گنج کتگ۔ اے گوات چوزر گوات ء کشگ ء انت مارا دلمانگے
کتگ شما بیا ات دم یے بالا کننے ء پدا شپ ء گوما گوازین اگاں اشتا پیں کارے
پہ باندات ء سہمی جمل ات۔ رو دین ء اللہ داد مرد ء گوما چاریں گدا ناں گوازیناں
گلڈی گدان ء چپرے پیچ کت۔ پدا شریں تگرد ء چنڈیت ء کمودیم تر بارت ء پیچ
یے کنت۔ وہدے کہ رو دین اولی گدان ء کرا گو زگ ء ات دیست یے دو جنین

آدم نندوک انت ء چڑکارے پیداک انت یکے ماہکان انت ء دومی شک
نیست فاطمہ لگمان بہ بیت۔ شیران گشت ”من چائے پر کناں پدا پرشما شامے
کاراں سینی گدان ء چہ چیزے درپ کاریت ء ووت چاہ یے پر کت رو دین جست
کنت جنین ء چک واب انت؟ شیران گوشت ترو ء زال ء ابید دگہ جنین آدم
نیست بلک ء مردم سورئے سری گلگ ء شنگ انت۔ ماسہ مردم ہمدانت چک
ء چلانگ درست سورء وشیاں بہر زورگ ء شنگ انت دوشپ انت بلک اپیتک
انت رو دین جست کت۔ شیر نیست تر شپیں بستگیں ”شیران گشت شیر است
شیلانچ اول است بلئے شما کے سرد بہ بئے شما زان ء کہ چاہ ء گرم آپ یے لاپ
بروت گڈاں حراب بیت اے سال ء حدا اے دمگ ء سرا رحم کت۔ دور چہ اولی
گدان ء چڑکارء تو ارکیت پدا دوسیا ہگ پاد کیت ء دیم پے زربارء روت۔

ماہکان ء پیسر زال ء دیست گوشت یے تو ملوك ء؟ ماہکان گوشت ہو!
تئی راہ مرچی چون ادا اتلگ؟ پیریں زال ء جست کت۔ ماہکان ء اے زال
یات اتک وہدے آکلگ ء بوتگ گڈا مجھ بنی ہئے زال بوتگ۔ آچوش کسان نہ
بوتگ کہ یاتاں چاے گپے در بئیت۔ ماہکان گوشت منی قسمت انت، منی دل ء
ہچہرہ گشنگ گوں تو چوڈک وریں من ء تو شر پچاہ کارء ہنچو توی دیم ء رنگ من
بے حال نہ کتگ۔ اے کسانی وشنیانی دورات آکلگ ء ملک ء میرات انوں ہم
یات انت۔ اے گپ دیر گیں گپے۔ من ء ہما کیلو ء پشاگ ء وشیں دانگ پ
میرات ء گون انت۔ تو فاطمہ لگمان ء؟ ماہکان جست کت۔ رو نہ ات تو، من ء
اے بلک ء مردمان ہئے نام پر کتگ۔ تو باریں چے ورئے، شیر ناہ است نان
بچاریں باریں است فاطمہ دیم ء گوں کپوت ء کت، بلئے کپوت ء گپ ء ساری
نان ء شیر ء درپ یے گون کیت ایر کنت نے۔ پدارو دے آپ ء پر کنت ماہکانی

دستان پر تیچپیت تئی حال شرنہ انت فاطمہ گوشت۔ چونیں بلاہ تئی رند انت؟ ترا
سواس یے پاداں نگواہیت۔

حدا ء وتنی واہگ منی چک اے رد ء شر کنت رسگ ء دنت من چو
گنا گاریں سرے ویل اوں منی سر پر نہ بیت بلتے اے ہم زانت است انت کہ
منی راج ء ورنا و تارا جنان ۽ جہان ء وتنی یات ء ایر کن انت فاطمہ لگمان گشت بلتے
اے مردین آدم وتنی کشت ۽ کوش ء دم برال تو ادا پہ باہوٹی به نند منے وس ۽ واک
ء بیت تئی ہمراہ داری ء یلہ نہ کناں تو پیسر ء زان ء منی دوئیں نج پہ باہوٹی ء وتنی سر
ڈاٹگ انت ۽ منی چاریں زامات ۽ نما سگ پہ وشی وتنی پت ۽ پیر کی دوداں وتنی
جان ۽ ساہ ء دینت ترا کس یے بجنت گڈا آرس ۽ ساری اے ٻلک ء زندگیں
مردم نبیت ماہکان گوشیت تو راست ۽ بلتے منے جنین آدم چہ مردین آدم ء جھٹ نہ
انت من غیرت اوں وشدل خانی ۽ وشدل خان ء چہ پد گه منی کئے بوت کنت اے
زندروت پہ آئیگی غیرت ۽ آئیگی دگہ اے زند پے کاریگ انت نان ورگ بلاس
بیت کپوت کیت دستان شودیت فاطمہ لگمان گوشیت کپوت آس ۽ روک کن ء
آپ یے گرم دئے زرگوات ء سارت کتگ ماہکان راہ ء بو تگ ہنچو گھرے
کنت نوں سارتی گلیش بو ان انت۔ کپوت آس دئے روک کنت کہ پیسر ادیر نہ
انت مرتگ ماہکان گوشیت من ۽ دیر بوہگ ء انت شترانت کہ من چداچہ سران
بلکنین کہ منی رند ء مردم لگمان انت ہے راہ ء بنت رودین شکاری زانتگ کہ اے
راہ ظ منی تب ء زانت ء پہنمیت فاطمہ لگمان گوشیت ”رودین شکاری اوں ترا زانت
؟ تو دل ء مہ ور ماتئی گوما انت تو چداچہ رو بر کتی راہ ء سر گر پد ء سہتے رند تیگا پی کوہ
درابنت بلتے رودین اگاں رگی رنگرا آن زانت گڈاں اد ء زوت سر بوت کنت۔“

(9)

آوتارا پدی داراں انت من، اوں زانگ ء اوں بلئے ماڈک
 بوراں آبلوچ ء چے پشت کپیت۔ فاطمہ گوشت شما اگاں ڈک ورے وتنی موہءؑ
 جاہءؑ چاریت۔ اے لوگ ؑ تو مہمان ؑ ترا ادا کار دارگ پرانی عییے خان زانت که
 چونہ بیت من گشت نہ کنے منی چک ہے دورا دودانی ہرجان بوت آنت ہلک ؑ تھا
 مئے باہوٹی مردم کشگ بوتاں۔ منی بچاں وتنی بلوچی نام بدنام نہ کت وتنی سادات
 گوں پہ باہوٹ ؑ بلئے اے مرد بلوچ نہ آنت۔ حشک ؑ بلوچ ؑ نام یے پرات پدا
 کہ کوسگ پاد اتک انت واجہ کار کپت گوانزگ ؑ چیرا سر یے چیر دات من
 گوشت او۔۔۔ لوڈی، ذات چوں داوا بیت۔

لوڈی اگاں بلوچ یے آوں وتراءؑ وتنی دودان زانت بلئے اے مردان ؑ
 دود پروشگ انت ہمیش انت کہ منی دودان پا حیر لوطیت ماہکان پدا گوشت ”من
 ؑ دیر بونگ ؑ انت اے وہد ؑ راتگے پر، فاطمہ گوشت تئی دیری ؑ گپ راست
 انت۔ بلئے تئی گمان ؑ حیال گوں وتنی راج ؑ قوم ؑ بندوک انت“ ماہکان چاریت
 ہلک چوالیگ انت جست کنت دگہ مردم اے ہلک نیست؟“ فاطمہ گوشت
 ”مردم درس سری کلگ سور ؑ انت چک ؑ چلانگ درس دوشپ انت کہ شنگ
 انت“ فاطمہ کپوت ؑ گوشت بروسواس یے شوہاز کن اے راہ ؑ کنٹگ ؑ دارے
 ماہکانی پاد ؑ مہ روت۔ کپوت روت پہ تو کی گدان ؑ پدا واتر کنت فاطمہ ماہکان ؑ

جست کنت ماہکان گوشت ”کہ من چہ قسمت ء دگہ لوٹ ء تما کتگ ء مردم امیت
ء کنت حداوتی کاران شرتر زانت من ء دیر انت نوں من پاد کائیں ماہکان پاد
کیت کچک ء وگک گواٹ ء ہرنیمگ ء تالان کتگ ات فاطمہ گوشیت زوت
کن کہ اے رو دیں بیت من ادا آئی ء نان ء آپ ء داریں تو دیم پ سر کی بدنے
آزانہ آپے کنگ ء انت ء من بزاںیں من چے کناں مردمی چڑکارے کیت
شیران آوکیں مردمان پرسگ ء انت پدا دیر نہ بیت کہ پیدا کیں مردم ظاہر بنت
کپوت و تی گدان ء چہ درنہ ایت ماہکان ء فاطمہ پچ چڑکہ نہ کناں سے ایں مرد
گدانہ ہٹ کناں ء گلڈ سری گدان ء کش ء تگردے پچ کناں نندانت شیران پ
مردمان آپ یے گرم کنگ ء بیت کپوت چڑکارے کنت پداروت ء آس یے
روک کنت۔

کپوت گدان ء چہ پشت کیت گپ یے فاطمہ نی گوشان گوشیت
فاطمہ پدا دیما کنزیت، ماہکان ء گوشیت ”اے ہما انت پدا پچ چڑکار نہ بیت دان
فاطمہ دیم ترا چاریت دو مردین آدمان پدا گٹ برزکت ء گوشت بیا ترا راہ دیں!
ماہکان پاد کیت فاطمہ جھپتے سواس دست ء دنت ء گوشیت جھلگ ء سیک انت
سواساں پاد ء کن اے ڈن سرنوک انت سنگ ترا ہڑین انت۔ ماہکان زانت کہ
اے شپادی انگت آئیگی قسمت انت۔ وہدے فاطمہ گوشیت تو اللہ میار ء ماہکان
ہنچوش کہ تگے زوریت رو دین گون دیم پ دیم بوگ بزان شدتانی بنا بوگ آگاں
و تی مردین آدمان سلامت گندگ لوٹیت چہ رو دین و تی گال ء دیما بارت۔
ماہکان جھلگ ء ایر کچک ء گوں کے اوشیت پدا سواساں پادا کنت و تی گامان پ
دگہ حب یے دیما بارت اے شپ ء اولی پاس نہ انت بلئے ہنچوش گوشے سہب

دورنہ انت بازیں رند اماہ کان ۽ وہدے شپ ۽ گمان بوت زال فاطمہ لگمان دل ۽ درد کرت پر راج ۽ جنین آدمان یک سیکنے اے سپر آئی ۽ کسانی ۽ سپرانت مرچی ٻلاس بیت گلدا نیک نامی یے گون انت۔ منی حطا اگاں دگه دورئے بوتین مزن ات مرچیگیں جہان زانت گناه ۽ جنداء پدا اوں آبزگ انت پر ناشری اے دودان من ۽ رک ۽ اگ۔ اے دودمن دوست داشتگاں مپتیں نہ بوتگ انت۔ من رد بوتلگوں بلئے منی ردی دودانی نہ بوتگ، اے منی وقی ردی بوتگ۔

اے پلک ۽ سے مردم نشیگ یک بچک یے نوک سوریں ۽ سے جنین آدم پدار دین شکاری کیت کہ سر ۽ سرجمیں پٹ یے اسپیت انت۔ جہان گردی ۽ اے دودانت کہ من مرچی پر سلامتی وقی واہگ ۽ گوں وقی منزل ۽ به رسیت منی دوداگاں ہراب انت کہ منی آنت، من وقی رہبندال کہ ووت نباں دگه کئے منی رہبندال بیت۔ (وشدل خان تو دگه چاکریے نہ بئے) تئی نام گومن ہور بیت ۽ منی قول ترا منی مرگ ۽ پدیات بنت من ہماز الال کہ وقی ڈیہی گچک ۽ کورانی دوستی ۽ نازینکاں پر ڦگلوئی جناں بلوج پر وقی دوداں بلوج انت ماہ کان ۽ یات اتک اے ہماز ال انت (بزاں فاطمہ لگمان) کہ مدام گپے ہئے بوتگ کہ ”کسانی بگرداں مزنی ۽ داں روچ ۽ مرچی منی دل ۽ بوتگ کہ ”بلوج پر وقی دوداں بلوج انت“۔

آ مرچی نشیگ اے کوہ ۽ تھا بلئے بے حال نہ انت کہ مہماں ۽ چون داراں ۽ عزتے چون دینیت رو دین ازت یے داریت، بلوج یے، من ازت یے، داراں بلوج چے آں منی دود عزتے دارانت بلوج ۽ دودانت منی راج ۽ گاری ۽ دروگ اگاں فاطمہ لگمان زندگ انت۔ اگاں ہئے گپ زندگ انت کہ فاطمہ لگمان یے، جنت گڑاں من تچک اوں گوں وقی دوداں منی دل ۽ پیچ مان نیست، من گل

اوں، کہ من ہے دودانی یک بھرے اوں ہے دوداں کہ ”بلوچ“ داریت من پاے زندگی نہ اول۔ من زرین پہما زندگے کہ منی دودزندگ آنت ہمودے کہ دروگ بندی نیلاں ہما دود کہ دزنگی نیلاں ہما دود کہ زال عزت پہنگ پاد کناں پہ بزرگ پیران مہکمی کاراں۔ باندہ روچ پاد کیت جہاں زانت بلوج وقی غیرت ہے پہ برات کس نچاریت پہ برات غیرت وقی جانہ دوست نداریت۔

وشنل خان من پہ ترا پر کے نیست تو گوشٹگ من دودان بندوکیں مردیے جوڑاں من گوشٹگ من ہما زالاں کہ دوداں چہ دربیاں گڑا آروچ منی مرگ روچ انت۔ تو وقی جاہ راست من وقی جاہ حق سرا اوں ماہ جمبری پلے چیر دنت گواٹ زورا کے بیت ماہکاں اوشتیت۔ پداروگ بندات کنت، باندہ اے کور، آپ مردم چہ بیل نے راہ ندنت من اے خیال ردنیاں کہ اے سال بہار گاہ حساب گیشینیت منی راہ منزل نز یک تر آگ انت منی گم گرہٹی بلاں بوان انت۔ منی دوستی پاے جہاں نہ انت۔ من وقی مردم دوست انت من چہ پیش اے شدتاں گون مارگ نہ بوتگ اے غم پہ نزوریں مردمان بیت دل مہریں مردم غم جنجال پرواه نہ کنت۔ من وقی جنینی جاہ زندہ ہما وڑا گوازینگ کہ مردم تما یے کناں پے بیت منی روچ کی ہساب انت منی وہ گون وشنل خان وقی چیزے روچ شش ماہ پر بوتگ انت بلئے ہے دود۔۔۔؟

پاسے ایں مرد ظاہر بنت، بلئے کہ فاطمہ لگمان انت آزندگ انت۔ من زندگاں اے منی ہستی ہجر جہاں نوک انت۔ تب نوک کنت بلئے رہبند ہما انت باز قوم راج گوں وقی رہبند اس زندگ انت باز قوم راجاں وقی رہبند

گارکتگ ۽ ووت گارانت۔ اے زند ۽ وشی گوں وتنی دود ۽ ربیدگاں وش انت۔
 اے جہان ۽ رنگ گوں وتنی ازم ۽ راہان بنت گڑا جلوه یے بیت۔ مرچی اے
 جہان گپ ۽ سرا شہادت کاریت کہ رسم انت ہمیشہ بیت راج انت دود انت
 ہمیشہ بیت مردم انت۔ مرچی اے سر پدی په پمن نہ انت په یک نپرے ۽ اے
 سر پدی ہرنیمگ ۽ شنگ انت دل ۽ کیت وشدل خان چون بکنت۔ اگاں حال
 یے گوں راستی ۽ آئیراشنگ ۽ سرانٹ اے سر پدی منی ونگ انت کہ وشدل خان
 وتنی غیرت ۽ پچ نچاریت آمردے کہ من ۽ جنت بزاں گوں وشدل خانی غیرت ۽
 گپ یے کلتگ یے مرچی منی برات انت ۽ وشدل خان ہر دو وتنی جاہ ۽ اوشتاتگ
 اے ودار گیگ انت کہ کداے پدر بیت کہ آہانی دڙمنی نوں بنا بوتگ ۽ اے جنگ
 بلوجی جنگ یے آئینگی کسے سی سالی کسے یے بیت کہ بلوج پیدا ک بیت گوں
 ہے شدتان انت داں مرگ ۽ وشدل خان چریشی چون گست ۽ بیت۔

اے مرد ۽ حیال انت منی حب، منی دودانی حب انت کہ اے منی حیال
 ہے مرد ۽ من ۽ ماہکان دیما نزانت په یکیں حب ۽ ہاترا آئینگی اے ہب بندات
 بیت گوں ہے حیال ۽ کہ باندات پمن گپ یے کیت آ گپ حب ۽ واہگ ۽
 گپ بیت زند ہنچو ش یک حیال یے ۽ روت انت۔ بلئے حب ۽ ساعت ابدمان
 انت ۽ زند ۽ ہمیشہ ساعتاں ماوشتیانی ساعت گوشان ہنچو جمبراں ماہ ۽ دیم گپتگ
 ۽ روژنائی گار بوتگ ماہکان لئی گام ہم سست بوت انت دلگوش کت یے آ کوہ
 یے سر کپان انت۔ اے کور سروکی کور انت نوں دیر نہ بیت کہ آ وتنی پلک ۽
 نز یک ۽ رسیت ہما پلک ۽ کہ ہودا آئی لوٹگ انت کہ ہمودا آئینگی نام زندگ
 انت۔ اے امیت مرچی چو بلاسی ۽ اتلگ بلئے دیم ۽ کاراں کس نزانت۔

(10)

نواب گوشیت دیما آس روک انت ۽ هنچوش گوشے لشکرے ششگ
 همیتان گشت ”دیما مرو بوشت جا گھہ ۽ بچار ۽ وئی مردمان سوچ ۽ سربکن اے جا
 ۽ کوسگ شر ترزان انت۔ بلئے دانکه آدمیم ۽ توارمه کنت وئی تپنگانی زداء چه وئی
 دستاں دور بدار ات“ گوات سک نور انت ۽ پدا سارت نے کلگ مردم وتارا
 شالاں ماپونشان ۽ سنگر کلنگ بنا بیت همیتان ہر ٹولی ۽ کراوت ۽ جست کنت که
 تیرانی کسas ۽ کم انت کہ زیات انت پدا اے گوشیت مرچی باران زلی چداں
 پاد نہ ایت اگاں پا دبئیت چه وئی کمتر مردم حون ۽ حون رتچیت جنگ جاہ پادا دگه
 روچے اے گواہی بدنت کہ باران زلی بُزدل نہ انت ۽ نیکہ بوت کناں۔

بلوچ ۽ وئی نام جنگ ۽ پچ رنداء ہراب نہ کلگ۔ اے جنگ اوں
 ”شیدل ۽ بیدل“ نہ بیت همیتان نواب ۽ توار جنت ”اگاں بچک دزگٹ انت
 گوں چیدگ ۽ بر جی ۽ بندگ ۽ مردمے بچار کہ آپ ۽ سیاہیں چاہ یے ٹھہنینت ۽
 بچکان بدنت“ انوں ظاہر انت کہ آدمیم ۽ مردم ودار یگ انت۔ په گپ ۽ سکین
 یے منی دل ۽ ایش انت کہ نوکیں حال یے بنتیت گڈاوشل خان وئی وہدء راست
 کنت ۽ دیم ۽ گوما دنت چارو یے دیم دئے۔ بارین کوسگ کجام ترک ۽ گرگاں
 چه مردم شوہاز اتگ ۽ پچ کلگ۔ آہانی پچ ۽ کسas اچ ماں چنت گیش انت
 نواب گوشت ”ظاہر انت آگیش نہ انت اگاں پشت ۽ دگه لشکرے بنت انت

ہم زانگ نہ بیت اے آس کہ روک انت گواہی دینت کہ پنجاہ ۽ شست نپرءے چہ
گیش مردم نہ بنت ”ہمیبتان روت په مراد خان ء ہے جست ء کنٹ مراد خان
گوشت ” منے مردم شنگ ۽ کوسگ ء گوں دعا ۽ سلام یے کتگ آپنجاہ مردانت۔
شریں سلا اش گون، بلئے وشدل خان دیم په سر کی شنگ نوک ترین حال ہمیش
انت کہ آسر کی لوپ ء گوں چندے نپرءے راہ بستگ دگه پیچ حال نیست، ”ماہ نوں
آزمان ء سر کپان انت بلئے جمبری پئے انگت دیم ء ظاہر بیت گوات ترندی ء
گوں ہما پیم کشگ انت کریم بخش کیت گوں وتنی گھار زنکان ہور بیت۔ اے
گوات ہنچوش بداریت اے سال ء مال دار شیر ء بوار انت، روغن ء جان بشود
انت ۽ شیلا خچ په وتنی نما سگاں ایر بکن انت۔

مال ہمیش انت کہ کوسگ بیگ انت۔ مرچی اے بندال درا مردم یکین
کوسگ کہ مال ء گوں شنگ ۽ گزار کنٹ آدگه آلم ء کوہ آں یله کتگ ۽ شہران
اٹنگ آباد انت موٹل ۽ بانانی واہنند انت گدان ۽ کرگین ء نام اش گار کتگ، مراد
خان جست گفت اگاں باندات ء چہ مردم ہنچوش بہ نندانٹ گڈا دوا پراہان گران
کپیت۔ اے شپ ء اگاں یکے ء تیرے جت بزاں دوا بنا بوت۔ مرچی یکین شپ
روچج بہ بیت بس۔ ہمیبتان گوشت ” وتنی بچکاں بگوشین وتنی برج ۽ سنگراں ۽ بندگ
۽ پد چمان په ساعت یے نز بکن ات کہ باندا اگاں دوا انت شپ نندی گڈا مارا
نکس انت کہ ما راہ یے اٹنگ انت بچک یے چاہ کاریت ۽ چاہ کوپان انت
ہمیبتان جست کنٹ اے چہ کجا شما شواز کتگ انت بچک گوشیت کہ منے بازیں
دوست یے آدمیم ء بر چانی پشت ء است ۽ آہاں اے چاہ ۽ ورگ دیم دا تگ انت
آہو دا پس ۽ کوش کتگ ہمیبتان گوشت مرچی دنیا بدل بو تگ بلوج مرچی دڑ منے

اوں داشت نہ کنت۔ اگاں داشت کنت گڈا اے دگنیا، رپک جتا انت، گوں
باندا بوت کنت ساعت یے ؎ پدا یک ۽ دومی تیراں بگوارانٹ نشیگ چاشت
کنوکائی انت۔

من اے کسانین چکانی ترز ڏولان نابلدوں اے بہتر ڦشرت رزانہ که
دیم ۽ پے بیت ۽ پے کنگ لوٹ انت۔ دڻ من ۽ وڑ ڏیم زان ۽ وئی وار ڦشرت
زان انت۔ اے پیم یے است کہ داوا ۽ کدین ۽ چون دیم به برال اے داوا که
گون براتاں انت داوا ۽ پیم اش ہنچوش بدل کنگ نی من ۽ ترس یے نیست۔
اے لدچہ باران زنی گوں کوسگ ۽ ہم جئتنی ۽ درکیت را گپت۔ ادا کہ نکس یے
کیت آنکس پہ بلوج ۽ نہ بیت آنکس یکلین ساعت ۽ گوں ہلاس بیت۔

اے جنگ وت دگ شغل یے درایت آکبت پے بیت زانگ نہ بیت
نوں ہمیتان روت یک یک ۽ وئی کسانین بچکانی گورا ہر کس کہ دیم ۽ کپیت
ہمیش گوشیت مرچی ۽ پد شماراچہ مسٹرن گله یے بیت دپ ۽ بیارا یے کن ۽ کہ شما
اے جہاں ۽ نزا نیت لگیش زان ۽ شمارا اے ہم گمان انت کہ اے جنگ ۽ شمعے
یک گھارے ایوک ۽ داشت کنت ۽ شماراست ۽ کہ نواب جست کنت ”کہ لا لا
اے وڑا بچک دل ۽ بچ انت ہمیتان گوشیت۔ من مرچی ہدک ۽ جنگ ہما ہدک
کہ منی گپ ۽ سرا شہادت یے آرتگ من گوشیگ منی بچک ۽ کاردار انت چمن چے
کمتر انت۔ نوں من زاناں اگاں آئی ۽ وئی دست چست کت انت منی دست ۽ سلا
ہنچوش ارزانی ۽ بچ گپت یے کت بلئے منی عزت ۽ نام ۽ پہ وتارا کوشایت یے
من وئی پیری ۽ اے نزا نت۔ اے منی وئی بچ ۽ برات انت دگ کس نہ انت۔
مرچی اے لشکر کہ بچ انت منی شر ۽ حراب ۽ بگند ۽ چار مردم اوں پمن اے پڑ ۽ سرا

اوشنک مہ بیت۔ اے غیرت په گدھ دریں دژ مینے ء بہ بیت گڈا دل ء وشی بیت۔ آ
و شیں گواٹ پہ اے کوچگ ء کوہان درسانی و است ء بیت۔ نواب گوشیت۔ ہو!
من ء ہدک شکارا ہمراہ بوٹگ انت آئی ء شتر کنگ ء پر تو شکار پنگ ء دیم
دا تگ ء آرتگ انت من ء حیال نہ بوٹگ کہ آاے کارا پہ دوستی یے کنگ ء
انت۔ مرچی جہان آزات انت بلنے ما و تارا ہنجوش کہنیں دور یے ء بندوک
کنگ کے نے شری کاریت نا وشی ء سوب بیت بازیں مردمان مارا یہ کنگ ء
شناگ انت ما آہاں بئے نہ کنا۔ اے مرد کہ پہ وپا یے گوما نشگ ء منے وشی ؋
گمی ؋ شریدار انت آہاں ما کمتر لیکنست ء پدا مارا موه یے رسیت ما آہانی بدی ؋
رندا کپ انت شری ہمیش انت کہ اے جنگ پہ اے ڈریں گپاں پاد میا انت۔

منی دوست اے برچی ؋ پشت ء نندوک انت پکن و تی پچی ؋ دو دوست
تر نہ انت بلنے منے تیر مرچی آس برانت گڈاں دیما گرامان انت۔ اے اپسوز
انت کہ دوست ؋ حال ؋ مرچی من گپت نہ کناں منے اے زہری حدا انت دا گئی
مبات اے غیرت انت بلوج ؋ کہ جنگ ؋ و تی جان ؋ بہہ چک ؋ پدنہ بیت۔ بلنے
اے جہان ؋ بچاریت آچون بکنست کہ اے ڈریں حال ؋ سر مہ بیت ہسپیتان
گوشیت ”اے جمبر دور نہ انت، بچکان بگوش و تی و استہ پیش ء لکم یے بندال کہ
اے ہور مارا سک نگیگ کنت ما سک بے ڈریاں ہنجو کہ ہور چہ زرباری دمگ ؋
بئیت بھارگاہ ؋ ہور تچک بہ بیت۔ گڈا سک رچیت گواٹ یے دپ ؋ جنست کہ
گواٹ، زر گواٹ انت ء بزرزادی دمگ ؋ زرباری دمگ ؋ چہ پیدا ک انت ء جمبر
چہ جہلا دی ؋ زرباری دمگ ؋ چست بوان انت الم ؋ اے ہور رچیت ء بسی ؋ نام ؋
نزانت باندا اے کور را نہ دنت۔ اے الی ایں گپ یے پدا مچکائی بیت بچک

توکل بندانت ء جہلگ ء پیش کارانت لکم کناں سرے دینت دیر نہ نبیت ہر
برچی ء سربستگ ء بچک تکہ انت گپ انت۔ اے امیت گیش بووان انت کہ
باندات ادا ہور ء نشان بنت آپ ء نشان بنت ء ہر کس پہ سلامتی و تی نیمگ ء روت
جمبر ہنچو ایروپ ء چست بووان انت۔ گواٹ ہما پیجا ترندانت بلئے جہلا دی دیگ
انگلت ء درا انت۔

نوں اے جمبر گون گواٹ ء دارگ ء پہ مہتل انت۔ اے گواٹ
بداریت جمبر ء رچک بنا بیت کریم بخش گوشیت کہ ”صد نپر ء اے جمبر مارا سک
بے وار کت کنت پدا بدیں ساعت یے میر آباد چما دور کپیت۔ کریم بخش و تی
حبرا دیما بارت کہ نواب گوشت امیت ہمیش۔ انت وشدل خان داواہ وڑیلہ کتگ
آداواہ نلوٹیت آزانت اے داوا ء پچ کٹ مان نیست ایوک ء اے دیکم ء آدیکم ء
مردمانی مرگ ء جنجالی ء اگاں آئی ء پہ جنگ ء بوتین انت لشکر یے پچ یے کتگ
ات بلئے آئی ایوک پنچا مردم ہمراہ کتگ ء دگہ چشیں تیاری یے نیست۔ انت
یے آئی و تی پچ مردم حال ندادگ، ایوک ہے کر ء گوراں چہ و ت پچ بوتگ ء
وشدل خان پہ شنگ انت۔ باندات حسیر بیت ہسپیتان چہ نواب ء گپان پد گوشیت
من و تی اے زند ء اگاں چیزے کتگ باندات آ کاربہ بیت۔ اے جنگ گومن بنا
بیت ء گومن ہلاس بہ بیت مرد ہما انت کہ و تی مردمان پشت ء کنت ء و تارا دیکم ء
داریت گوشیت کہ اچ من پداے جہاں پہ کسان سالیں نوک بروتاں انت ء من
زانان آے دور ء وڑ ء پیم شرتر بہتر زانت روچ ء پدی بوتگ۔ ساری من اے
نواجون گشان گوں کہ منی ہرچ پگرے است بلوچی دود ء ربید گانی بزر کنگ ء
نام دنیگ ء و است ء انت۔

اے زندۂ را دگہ ارمان یے نیست کہ من بچاراں کہ زندۂ وشی ہمیشہ
 بوت کنت۔ منی کار پد پہ بلوچ، نام، دارگ، بوتگ بلئے کہ مرچی ایشان یکر دی
 یے لیک انت۔ بلئے اے ردی چہ بلوچ، دست، بوتگ نواب گوشت ”لالا تو
 و تارا مہ ڈوبار ہر کس زانت تئی دل پھاک، ساپ انت“۔ تو پہ باران زی باز
 کنگ اے ڈھیہ ایوک، یکیں تئی کار پداں پہ شر، ہراب بوت نہ کنت۔ ہر رج
 زات، ہر زیارتے است۔ و تارا بلوچ دودمان گوں ہمگرچ بکھت نوں دگہ نوکیں
 بلوچ راج یے بئیت، و دی بہ بیت ہرچی گوشت، شت باندات کیت انت نوں
 دگہ جبرے بیت۔ مرچیگیں حیال، چہ دراء، و تارا پہ باندا تیں روچ، واست، تیار
 بلکن ہمر، اے ساعت برے برے کاینت۔ اے موحداء مارا دا تگ کہ بزانان
 جنگ، پڑا مارا جوہرے مان نیست۔ بے جوہرے زمانگ پہ آہاں ہمیشہ انت
 کہ گارئینت۔ نواب روت پہ سری چیدگاں کہ ہودا آس یے مزن کنگ، ورناسر
 ہنشگ، چہ باندات، حیال، بے حال گوں و ت مشغول انت۔

اللہ انت اے وشی دائی بہ بنت نواب دل، جیڑت میرل تو مراد خان
 ندیستگ؟ نواب جست کنت، کیا راندیستگ؟ میرل جست، پرتر پرس، انت
 سنت، تو امام بخش ندیستگ؟ چہ پدی، تو اے کیت ”من ایشان“، نواب چک،
 تر رینت۔ امام بخش پہ پرائی پیدا ک انت نواب انتظار کنت امام بخش کیت
 انت ہاں! چے گپ یے؟ امام بخش جست کنت نواب گشیت ”منی سر، ہوش
 زاناں گارا نت بلئے ہنچوش نہ انت کہ وشدل خان پہ جنگ، ہدوک نہ انت، آ
 دگہ راہ یے سازگ، انت۔ آیک راستیں بلوچ یے امام بخش گوشت آدگہ
 پنڈل، پلاڑی کت نہ کنت۔ اے ڈرامنی اوں حیال ہمیشہ انت کہ بچک و تی

سلاہاں حفاظت بکن انت۔ ” کارے ایر بکن پہ کزاۓ تیرے آس موارت اے وڈا
 بزاں ماوت کار لگانڈو کت ء اشت روچے کیت گڈا زانگ بیت ”، نواب خان
 گوشیت - امام بخش گوشیت ہو۔ نواب خان گوشیت ” من گون بچکاں دو گپ
 کناں پدا پہ تو کایاں ”۔

(11)

نواب خان روت په آس ء جببور ء نیمگ ء امام بخش چاریت گواٹ اء
 داشتگ، بلئے کسے ء سما نیست چمال آزمان ء چاریت تہاری اے گواہی ء دنت که
 جمبرء آزمان پُرء گپتگ۔ اگاں یک تڑ مپے کپت پداشل ء دزادنی گپ نہ بیت
 اے ہور بوت کنت دراہیں شپ بکورایت۔ گواٹ ء دارگ ء گوں پدا سک نرم
 نرمیں ء سار تیں گواٹے ہنچوش گشئے چہ آزمان ء ایر کپان انت۔ پدا شروع بیت
 کشگ ء اے ہار گواٹ انت، باندا تیں روچ جنگ نہ بیت۔ اے جنگ وقی جندہ
 بہ رکائیں ان بس انت کہ اے شپ اے پڑ ء سرا بگوزیت ء مردم پدا اوں زندگ بہ
 بنت ء چک ء نما سگانی پت بہ بیت امام بخش روت په ہسپیتان -----

ہسپیتان ہنچو کہ امام بخش ء گندیت جستے کنت ”باریں شما و تارا شری ء
 تیار کلتگ“۔ امام بخش گوشیت ”کہ اے جنگ سینگ ء منے قسمت ء نہ انت۔
 ہسپیتان جست کنت منے قسمت ء نہ انت اے چتوریں گپ یے“؟ امام بخش
 گوشت ”و شدل خان کہ دیکم ادا نداتگ۔ اے پہ سر پدیں مرداں دگہ گپ یے
 نلوظیت۔ آوت ادا اتک ء ساڑی بوت انت ء مردم سروون ء دیکم دا تیں انت گلدا
 جنگ په دگہ جبراں نہ اوشتا تگ ات۔ و شدل خان لوظیت کہ جنگ گوں نیک نامی
 ہلاس بہ بیت۔ آزانت یک ساہ یے گرگ شتر انت۔ ادا جنگ آئی وقی راہ
 گیشنگ آلوظیت کہ کوسگ اے ہلکاں په جنگ ء جزاں لڑ بار مہ کن انت۔
 ہسپیتان گوشیت مردم دوستی ء آپیران نام بوتگ۔ مرچی اے جنگ ء چہ رکگ

گران انت۔ گواٹ تاب تر بہ بیت ء سار تین گل کے چست بیت۔ چہ گوست
رند ء ہیبتان گوشت ” اے گواٹ گوربامی مشک انت دگہ کار ہ دہنداۓ
لوٹیت۔

امام بخش گوشت ” من ہے ہاترا اتلگوں بچکاں بگوش و تی سنگر چہ کوہ ء
سنٹ ء پشت بہ کنزیت ” ہیبتان گوشت ” تو تو سون ء سر بے کن اے گواٹ
ء نوں ہر کس زانت۔ اے چیریں گپے نہ انت امام بخش گوشیت بلوج پشت ء
کنزت نہ کنت۔ اے گپ است انت کہ آچہ نوکیں دور ہ مردان انت، بلئے آ
و تی بلوجی گلیش دوست دار انت۔ چہ پسیر ہ کہنیں مردان مرچی آوتی نام ہ زبان
ء سرا پھر کن انت۔ اولی ترمپ ء حال شنگ بیت چشیں مردی نیست کہ و تی
ذ مالاں چغل مہ دنت سک سار تین ترمپ انت۔ دیر دیر ہ سرا جمبر گروک یے
جننت آزمان ء یک ٹک یے چہ جمبر ہا لیگ نہ انت امام بخش گوانک جنت کہ
ہور دور نہ انت و تی کڈ ہ کدوہاں ہمہر بکن ے اے جمبر کہ رچک بنا بہ کنت باندہ
سہب اوں پدی نہ بیت۔ ”

ہو، گمان ہمیش انت اے درائیں شپ ء رچیت پدا اے کور و تی نیمگ ء
نیلیت پیش برئے بیائے مج گن ات مشک ء ترمہ کن ء نہمی پان ء و ت سارت
بیت۔ اے شپ ء مال دار ان امبرئے ء یات بیت چیزے بچک چہ موڑاں پیش
کاریت ء چکر دانی سران جنت تمبو جوڑ کنت پہ بچک ورناہاں اے لیب انت ء
بس سار تینیں ترمپاں ہوار ڈلگیں ترمپ کپ انت گوں ہر کس چہ جنگ ء بے حال
ء گون قدرت ء شدتانی حیاں ء انت و تی گس ء لوگاں یات کنت باریں اے ہور ؋
کجا کار بہ کن انت کہ بہ رک انت۔

فاطمہ لگمان کیت ء رودین ء وش اہت کنت پدا گوشیت ”تو دیرانت
 اے دمگان سرنہ کشیگ“ رودین گوشیت نوں بے متلب یے مردم گر ء گاڑی
 کت نہ کنت ہر نوں ہنچپوش انت کہ دستگٹی بازانت۔ چک ء چلانگاں کپتگیں
 مرد ء لنگیں مرد یک ڈرانت مانوں لگ انٹ پدا شیران کیت ورگ کاریت دیم
 ء دنت ماہکان گوشیت ”مارا اداد گہ جیڑہ نیست بلئے منے روگ ء یک جناورے
 دز یے پیش ء ورگ ء انت۔ باریں ماسگ یے بند ء بدئے گوں دیر نہ بیت ترا
 رودین گوشیت دیری ء جبر راست انت۔ شیران ٹریں پیش یے شواز کن بدئے
 گوں فاطمہ جست کنت باریں اے گوات ء ہورے مان بیت کہ نا؟“

رودین گوشیت شما کوسگ ہنچپوش گوات ء حال ء بلد ء ہنچپوش کہ
 ناہداریاے چوالاں بلد بیت تو من ء جست ء مکن تو زان اے گوات ء جمبر
 کسانیں جمبرے نہ بیت۔ اے دیگ ء سرگوات بیت ہور کاریت ادا ہور گوں
 گور تیچ ء نیست بلئے جھل گوات جنت ء مان چکریت کیت پور کنت ادا ہور کور ہر
 دوزانگ نبان تئی بلک اے ڈن ء سرا پہ دگہ واستہ یے نہ انت فاطمہ گوشت
 ”باریں تو میر آباد گہ نیکیں حال نہ اشتنگ۔ رودین گوشیت نیکیں حال زیکیں
 روچ ء بوتگ پا مردم اے حیال ء گون ادا شپ ؋ تئی مہمان انت کہ حال شرنہ
 انت ہمیش امیت است انت۔ تو بگوش منے امیت انچائیں انت فاطمہ گوشیت
 ”انچائیں بوتگ ات۔ اگاں تو رودین ء جاہ ؋ دگہ مردے بوتین ء من ہم ہمیش
 امیت ؋ ترا گوشان کہ وشنل خان ء سر ہوش مان اگاں تو پہ سر ہوش وقی راہ ؋
 تاب مہ کن ء گور کشکی مہ روئے گڑاں رودین گوشیت مان نوں دگہ کجا مراہ ؋
 تاب دین منے راہ یکیں انت اگاں مارا امیت یے است گڈا گوں کسانیں

مردان انت اللہ دادا گوشیت مارا زانگ ء زانت دئیوک ہما مستر ء کماش
 انت۔ اگال اے وت بے زانگ ء نادان بنت منے کسانین زانت چے کجا بیار
 انت۔ شیران پیش یے گون کیت انت پیش ء رودین ء دنت رودین دوتاک
 کرایت ء پش ء تل کنت۔ ماسگ ء بندیت رودین ماسگ ء دور دنت ء
 گوند یے دنت پدا ماسگ پیچ کنت ماسگ گوشیت کہ تئی دزجنگ بوتگ۔ اے
 زیکیں روچ ء پرونڈ شنگین شپ ء گپ یے بیت جناور بوتگ گمان ہمیش انت۔

فاطمہ جست کنت باریں شیران تو نہ اشکنگ کہ اے حدان جناوری
 ڈونڈ ء آڈال است کہ نیست شیران گوشیت زی من یک کچک یے دیست دور
 ات بلئے تیرے زوال کت منی نزا تیرے لگت بلئے زہمگ پرترات رودین
 گوشیت ہمیش تئی ناہار بیت دگہ جاگہ نوں مچار ء شوہا زمکن باریں تو شیران ء مشک
 یے کش کن بدئے گوں شیران مشک ء بیار فاطمہ شیران ء تو ارجنت شیرانی مشک
 ء کاریت رودین جست شیران کشگ نزانٹ فاطمہ گوشیت ادا کس کشگ
 نزانٹ بید ء من سر ء من دستان گوں انکیاس زند مان نیست۔ رودین ء شیرانی
 مشک یے دست ء دنت رودین چاریت ساری ء کش کنگ بلئے نابلدے ء کار
 انت رودین پیش ء جنک کنت پدا مشک ء کش کنت کش بلاس بیت۔
 جمبراں پداماہ ء گارکنانت فاطمہ گوشیت اے جمبر دور نہ انت راہ ء وتنی انان ء بد
 بدبارات۔ اے کورا آپ کیت پدا مردم ء پہ گیگ ء گور بووگ ء موه نہ دنت
 رودین گوشیت ہور ء پگر انوں منے سرامہ بوس ات۔ انت مردم ء دل وش ات
 ء تب ہم وش ات اے گرانی یے منے سرا انت دگہ پیچ دل ء جاگہ نہ کنت منے
 اے گرپتاری ہنچوش بلاس بوت پدا اے ہور گوارگ بیا انت ء حیال ء بہ براں

گون وت انوں اگاں ما پاد بیان شتر نہ انت رودین وتی ہمراہ ء دلکوش کنت
گوشیت اللہ داد گوشیت ہر پیما تو گوشے ء نوں مارا دیر بو تگ۔ شپ دیم شنگ
منے راہ دینگا ایرانت پدا منے سرا ڈبہ است باندات دگر یے مہ گوشیت کہ ماوتارا
یک جنین آدمے ء گامان برت نہ کتگ رودین گوشیت ”اگاں اے گپ مزن
بیت ء جہان یے سر پد بیت گڈا نام ء دپی منے بحث ء پشت ء چہ مارا گون انت
پاد انوں ما شمارا چہ موکل یے لوٹان رودین پاد کیت فاطمہ گوشیت شما پہ نام دپی ء مہ
چار ء پہ وتی ورنایاں بچار ء کہ مرچی آئے زمانگ ء وتی زند ء آڑ ء جنجالاں بے
حال گوں شما ہوار جنگ ء ہرجان بنت سُد ء ہوش شما دیم ء وتی راست بکن ء
رو دین پاد کیت۔ ہنجوش اللہ داد ء شیران پاد کاینت۔

اے سپر بزاں من تو ہلاس کت دو ء چار قدم جنگ ء پر رودین گوشیت
ماہکان ء دیرانت۔ من ء تو پہ تگ برووان بلئے چہ تیگاپ ء پیسا منے گام آئی ء
رسینت کت نہ کناں اللہ داد گوشت ”اے سپر انگت ء است انت“ وشدل خان
بانداتیں گرانیں روچ یے بیت آباریں چتور چاریت ء گندیت۔ اے گپ ء
حالان منے بلوج پہ سر ء ہوشی کاریے نہ کنت پدا ما بازیں رندان وتی سرا چانپٹ
جنال اے گپ پما گاریں گپ یے نہ ایت رودین گوشیت انوگیں ورناء سر پدی
گیش ترانت نوں پچ یک نادان یے بیت ء کماش بہ بیت بلئے وتی کش ء کر ء
قوم ء راج گندیت آہانی رپک ء راہاں زوریت گوں وتی مزن جگری ء پہ نام انت
نوں پہ وتی زانت ء نام کپک ء انت۔ بانداتیں روچ پہ بلوج ء سد ء ہوش آئیگی
انت دواہ پاے کسانین گپان نہ باں ء نیکہ جنگ یے آرگ زورتیت گڈا گوں
شری ء کش ء چپل یے کنت نوں گون براتاں دواہ آزانت بے نپ انت۔

انچائیں و تی مڑینگ ۽ برات ۽ ولینگ د گه پچی نہ رسیت۔

گؤات سک ترند بیت جمبری پئٹے آزمان ٿچگ ۽ گور یچان روگ ۽ انت۔ اے کوہ ۽ پُر ۽ گؤات ۽ دیم گور یچان دا ٽگ اور چے زربار ۽ پیدا ک انت رو دین گوشیت ” انوں جمبر چه جہلاد کاینت چه گور یچان ۽ جمبرے نہ بیت دیم ۽ برزادنست زربار ۽ جمبر من نہ اشکنگ رو دین گوشیت تو پان هنچو کاینت پدا جہلاد چه جمبر بیت آ گؤات ۽ سرا انت۔ هنچو ش تو گؤات ۽ بچار ترند انت ۽ جمبر اٽگ ۽ سرا نت۔ اول درد یے بیت چے زربار ۽ کیت پدا کہ ساچان بیت آ جہلا د دیم ۽ په روچ درا تک دنت۔

اللہ داد گوشیت ” اے پکہ ساچان بیت ۽ بیل ۽ دوبیل ۽ ہور بیت رو دین پسونت ہو ساچان بیت چو کہ سر گؤات ۽ پدر گؤات انت ۽ سک دیرا داشٹگ یے اے دیگ ۽ زر گؤات برے برے قیامت کنت۔ اگاں کیت انت بزال ہورے گون بیت باندہ ادا من ۽ ترا آپ راہ نہ دینت۔ پدا منی ۽ تی سرا ہے ٻلک ۽ کپیت اے گپ ۽ منی دل ۽ بدار اللہ داد گوشیت شمنے گپان بہ کش رُدانست۔ منے عمر انکیاس نہ انت کہ شر سر پدی بہ بیت رو دین گوشیت پیش ۽ اے گپ مستراں سوچ دا ٽگ انت مرچی کسانین مردم چہ مسٹریں و ت بلد ترانت آہاں نوں وانگ ۽ زانگ یے دیستگ پدا آہانی زانت و ت مسٹر انت چوش زمانگ کیت واندگه ہر لوگ ۽ بیت ۽ اے گپ کتاب ۽ تا کانی توک ۽ بنت کسٹریں په دنیا ۽ زانستکاری ۽ چیزیں زور انت گوں گؤات داریت نوں دوئیں گام و تی سک ترند کت انت پدا دیم گؤات ۽ سک بو ٽگ۔ اے ڦرا گؤات ۽ دارگ ۽ گوں گامانی ترندی زانگ بوت۔ ہر دوئیں یک یے دومی ۽ چاراں پدا اللہ داد گوشیت اے تھاری گوشیت ہور سک دور نہ انت۔ جمبر شلگ ۽ بندات بہ بیت درائیں

دِمگ ء ہور بیت ” دیر نگوزیت رو دین و تی پادان داریت اللہ داد جست کت
”ہاں ! او شتات ء رو دین گوشیت گواٹ ء بچار اللہ داد گوشیت ” گواٹ نیست ، پدا
گوشیت اے گواٹ کجام دیم چہ پیدا ک انت - رو دین گوشیت گواٹ چنائی ء
زربار ء گواٹ انت بلئے چہ آزمان گشتنے رچک ء انت - اے گواٹ ء ہار گواٹ
گوش انت ہشت دِمگ ء ہشت گواٹ انت اے نہی گواٹ انت - ایشی ء دِمگ
نداریت اگاں ترندہ بیت گلڈاے دِمگ ء مردمانی حداوت حیرا بکنت -

گواٹ ٹڑنڈ تربیت ء شرزانگ بیت که گواٹ کشگ ء انت ، رو دین
گوشیت من ء تو ہردک اے کورا گٹ بان اے کور ء ہلاسی ء پیسر آپ مارا گیت
پادان ترند کنت گواٹ سارت انت بلئے مردانی روا جان جان گرم بیت دانگ
ئے ترمپ کلپ بنا بیت - اللہ داد گوشیت ” من ء ء ترا گھرے جنت ء گوشیت
رو دین گوشیت گھر ء جنگ ء من ء تو سر بیاں حدا ء ووت وا گک بیت - اے کورا
دگہ را ہے در نہ ایت دان سر کی ء نزیک مہ کنت - پدامنی ء تئی روا جاں ہور مرچی
تیز انت رو دین را جی دو پیش بُریت یک یے و تی دیما دنت دومی اللہ داد
دن دیم ء بدئے ہور روگ نیلیت چمان آپ مہ لگیت جان بلئے مَسیت ترمپ
ترند تربن ت ہے پیما گواٹ اوں و تی دیما مٹ کنت ء ترند ترباں بیت - مردانی
دیما پیش ء سر لگ انت رو دین پیش ء سران ترک جنت ء بند کنت ترمپ نر میں
رگام ء چو یک وڑا و تا دار انت و تی جا ک ء اللہ دادا بزر کنت گوشت منی چمان
سیاہی یے دیما روان انت رو دین گوشت ” بُزے اللہ دادا گوشت چون زان
ء بُزے ، رو دین گشت اے دیر انت روگ انت - من ہما ئی روا جاناں دیستگ
کہ دیم سیاہی یے است اللہ دادا گوشیت تئی چم سک روژنا انت رو دین
گوشیت - اے پس گار انت ء انوں یک مردے رندا گوں انت مردم دور نہ بیت

اللہ داد گوشیت۔ اے تو چوں زان یے۔ رودین گوشت و کشی ۽ بوتیں دیری من ۽
ترا چہ جنگ ۽ دور شنگ ات بلئے انال ماساری انت۔ بزاں مرد منے دیکم بیت
اللہ دادا گوشیت گڈا مردم سک نزیک بیت۔

رودین گوشت ”مرد دور نہ انت ۽ اے بز بچار گواش ۽ لگت مرد ہے راہ
۽ شنگ گوات ۽ دیکم ہمیش انت۔ من ۽ تو ایر گوات ۽ روگ ۽ ہاں دومی مردم
سر گوات ۽ روگ ۽ انت۔ اے ڈرام مردم نزیک انت بلئے سک نزیک ۽ نہ انت
اللہ داد جست کنت۔ اے کور سرو کی انت دگہ کور نئے؟ رودین گشت ہمودا کہ
من ۽ تو ایر کپت انت سرو کی گپت یکوئی آ گوما سرو کی ۽ سر ڦ جہلاد پیدا ک انت۔
کسانیں کوہ ۽ سر کپ ۽ گون مرد پس ۽ رسین ایت۔ اسپت پس یے شپ ۽ نیم
انت اسپت پس چوش نہ وسپیت۔ اے جن ے! اللہ داد گشت رودین گوشت
”مردم سک نزیک چہ گوستگ۔ اے واست ۽ مردم ۽ دمب ۽ بوتگ ۽ اتگلگ چہ
ہلک ۽ گون انت گوں زانگ نہ بنیت اللہ داد گوشیت اسپت پسے کہ مردے
بیت آسر یہ ہمیش انت گار بیت بیا بلکیں شرت رانٹ ہے گپاں گوں روان انت
ہور ترند تر بیت زمین ۽ پچ گندگ نہ بیت رودین گوشیت ماسک ۽ بوتیں انت۔
منے پاداں وتی راہ وت دیست کت بلئے نوں مارا اے جمپ ۽ چہ ایر کپکی انت
اللہ داد گوشیت نا کو وتی حیال گوں وتی بکن من ۽ وتی دست بدے رودین
گوشیت تو ساری بومن تئی سا ہگ ۽ گندال ایر کپاں باں جائیے کہ سک جھلگ
بیت۔ بہ بند ۽ ایر کپ په جخال یے دوئیں مرد ریگ ۽ سر بنت رودین گوشیت۔
اے کور ۽ آپ دیر مکن کنت اے سرو کی انت سرے دور انت اللہ داد پیش یے
برا یت وتی دیکم دات نوں ہور دیکم ۽ روگ ۽ نیلیت۔ ہنچو راہ ساپ بیت رودین

گوشیت نوں تیگاپ دور نہ انت۔ اے میر آباد ء تیگاپ ء راہ انت منے گور کشکی
ہلاس بوت کمیں دیکم ء روئے دست راست ء چہ کشک در کیت دیکم پہ تیگاپ ء
گورانی ء روت اللہ داد گوشیت۔ اے دیگ نوں یکوئی کوسگ ء ہلک انت ادء
شہر ان ایوک ء کوسگ انت دگہ قوم اوں است بلئے کم۔

رو دین گوشیت ہور چو مشک ء دپ ء رچگ ء انت پادانی چیر ء آپ
چست بوان انت، دیکم ء روگ گران تر بو آن انت اگاں ہور ہر جاہ اے ڈڑ انت
گڑا کور ء آپ آپک ء دیر نہ کنت نوں اے کور ء تھار روگ بزان گوں و تادڑمنی
کنگ انت نوں پادانی بن جاہ نیا ہگ ء انت اللہ داد گوشیت رو دین گوشیت
پاداں مدار من ء تو اگاں جاہ یے و تارا چیر ندات۔ اے شپ ء من ء تو ء ترا روج نہ
کن اللہ داد گوشیت دور یک چڑکارے ء توار کیت رو دین گوشیت بو شت سد
گام ء تیرے ء توار کت اللہ داد گوشیت نوں چون کناں من ء تو لشکرے ء داو اء
داشت کناں؟“ رو دین گوشیت بچار باریں جا ہے سر چیر دنیگ بیت۔ منے دیکم
ء روگ نوں انچائیں یے بیت پس کیت دوئی نانی کرا او شت ایت رو دین گوشیت
بچارت لارء بن ء تلمب نیست اللہ داد گوشیت دیما تلمبے است رو دین گوشیت برو
پچ تلمب ء منے واست ء بُند رے بیت۔

(12)

ماہکان کوہ ء ایر کپگ ء پداوشیت آئی دپ ء درکیت ”من زانت ء
 اے گپ چیر نہ بیت۔ بلئے نوں اے گپ و ت اتک ء ساڑی انت دو قدم جنت
 پدا او شتیت ---! ترمپ نوں سک رچگ ء انت من کجام ڈیہہ سرا بکنا حرق رد
 کنگ نہ بیت۔ یک بچکے دیم ء انت دومی دیم ء راجے چج انت من چشین
 بازیں چج یے قربان کت کناں بلئے اے راستی ء چیر دیگ گناہ یے مرپی گو من
 چون بیت۔ اے زانگ نہ بیت ماہکان ء ہور ء ترمپ کمیں داراں بنت پداوتی تھا
 اے جبراء اوں نیلت پے شریں دلے یک جاہ یے یک پگر بیت ماہکان او شتیت۔
 دستان چہ آستونکاں لگو شیت چیر او تی لاق ء دست جنت تو دگہ جبرے بوت ؋ تو
 دگہ با ہوٹ یے بوت منی نزرو ری ترا چوگا کرنٹ من و تی مرگ ء دپ ء روان
 اوں پمن و ت مرگ ء کارچ تیز انت ہور نوں یک شل ؋ تزند تر بواں انت۔ دیما
 روگ گران تر بوان انت۔

ماہکان و تی پاداں دیم دور دات نہ کنت بلئے پاداں نوں راہ دیستگ
 تھار انت سرگؤا ت و تی ڈول ؋ سک ؋ ایر رچگ ؋ انت۔ ماہکان سک ؋ ہمرائی ؋
 پاداں دیم ؋ دور دیاں انت۔ اے نوکیں جبرے بوت کہ بلوچ ؋ زند بندات نہ
 کتگ کہ گون شدت ء شر تگاں ہوار انت تو بلوچ ؋ دنیا ؋ درنہ بئے بلئے اے دنیا
 ؋ شدت ؋ راوش اہت کن انت۔ ماہکان چادر ؋ شری ؋ مانپو شیت کہ آپ یے

جہلادبہ روان مرچی اے جاہ من یک ٿئنا تئی مات په وٽ په تو چوئیں اڈے
چارت کت کنت - من ہمے ہنکین ۽ تو ہمے یک ۽ پدا نزور بیت تئی آسر پر تو حدا ۽
ہمے نبشتگ انت، پاد ۽ جنگ قسمت ۽ کتگ کدیما انگت تئی واسٹہ دگہ جہان یے
است تئی مات ہمے راہ ۽ مہمان انت ۽ مرگ جا ہے او شتوک انت کدیں من
سر بیاں پدا آزانت ۾ منی قسمت منی دست ۽ پچ نیست - اے ہور تئی قسمت انت
ایشی ۽ کہ چوش داشتگ یے منی پاداں نیلیت، چست بیاں من زاناں تو وی قسمت
۽ گوں جہان پیدا ک یہ ہنچو کہ من وی قسمت ۽ بد بوتگوں - اے ہور تئی ہمراہ
انت نزانان آسر پچ بیت -

اے امانت گومن دارگ بیت - زانت نہ کناں اے گلڈی ساعتیاں
دست ۽ پاد ۽ جنگ ۽ پچ کسے یے بوت کنت ہور وی زرابی ۽ چہ بن آپ چنچگ
انت اگاں ہور اے وڑا بداریت کو منی پشت ۽ انت - اے سِک ۽ ریک آپ
انت شور ۽ آپ نوں دیر انت راہ کپتگاں ”ملوک پاداں ترند کن دیر نہ گوزیت -
اے کو ترا اے وڑا گردگ نیلیت انگت راہ دور انت دیمی شیلگ ۽ ہور من ۽ دیم
۽ روگ نیلیت اے ہور مرچی انگلیں حدائی دادئے ۽ چہ کم نہ انت تو نوں زانگ ۽
پچ من تئی امین ۽ پاسپان انت تئی گپ ۽ من الی ۽ سر کناں تئی مات حق ۽ راست
انت - ساری ۽ وی دود ۽ ربیگ بلئے چائی ساری وی راستی ۽ من تئی حال ۽ الم ۽
سر کناں پدا پکن ہرچی قسمت بیارت تئی زند تئی مات ۽ زند انت تو نوں چہ وی
مات ۽ حفاظت ۽ گوں ۽ تئی مات پچ نہ بیت تھاری ۽ ہور انت، بلئے انگت زانگ
بوت کہ مردم ۽ زات دیم ۽ است اے دیم ۽ مرد یے سوار انت اے ہور دگہ کئے
بوت کنت اے مرد ۽ جگر بلائے اے مردوی نام ۽ وڑاوی جند ۽ تھا کوسگ یے

